

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація:
Львів, РИНОК 4, 10. П. ПОВ.
Телефон Редакції 248-4
Телефон Адміністрації 229-4
Телефон Друкарні 229-3
Адреса для телегр.: Діло Львів
Контто: П. К. О. Львів 604060
" Банк "Ізяслав Націона
Іпрага "Діло".
Рукописи не зовстаємо.

ПЕРЕДПОДАТА В КРАК

місячно (з книжкою)	5.00 злот.
чвертьрічно	13.00 "
піврічно	20.00 "
річно	50.00 "

В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ.
 ХОСЛОВАЧЧИНІ ЖИ КОР. Ч.
 У ВСІХ ІН. КРАЯХ 1.50 ЗОЛ. П.
 ОДИН ПРИМІРНИЙ 20 СЛТ.

Всі точні передплатники дістають щомісяця безплатно книжку 5-ки «Діла» в об'ємі 10—15 аркушів друку.

СПЕЦІАЛІСТ ЖІНОЧИХ НЕДУГ І АКУШЕР

Др. мед. Володимир Станецький

вернувся і ординує

Львів, ул. Хорушини 12, II. п.
Телефон: 289-89.

Член словацької народної (автономістич-
ної) партії мін. Чермак
уважмативно зажадав, щоб до 24-ох
годин Прага передала виконавчу вла-
ду у Словаччині особам, що їх подасть
словацька народня партія.

Він загрозив негайною димісією, якщо
не сповнить цієї вимоги.

Мін. Чермак оповів журналістам, що през. Бенеш заявив, що з конституційних та технічних причин годі сповнити цю вимогу; на те ж Чермак відповів, що в останніх часах дійшло до багатьох неконституційних фактів, і тому важливіших...

Праский уряд нічого не зробив, щоб полішити долю Словаччини; вона навіть погіршилася, від коли їх країну залили чеські утікачі. Словаки незадоволені і тому мін. Чермак не може далі не брати на себе відповідальності за це стан

Купуйте
Купуйте

з нововідкритій кооперативній крамниці
"ВОГНІ"
 вул. Льва Савиці 35 (напроти української гімназії)

ЧЕХИ ЕВАКУВАЛИ МІСТО КОМОРОМ НА
МАЛЯРСЬКОМУ ПОГРАНИЧЧІ.

Кореспонденти мадярських часописів повідомляють, що чехи почали евакуювати наддуніські міста Коморов та розмонтовують і викинуть у глибину краю машини з фабрики тютюну та з доків Школи.

НОВІ МАДЯРСЬКІ ДОМАГАННЯ СУПРОТИ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

Як вівде Мадридська Телеграфічна Агенція, американський посол у Празі доручив прасіському редакції ноту з домаганнями переговорів у найближчих днях. Мадридська домагається гарантії, щоб переговори йшли скоро та у відповідній тишесі.

ПОЛЬСЬКА АРМІЯ ЗАЙМАЄ ЗАОЛЬЗАН-
СЬКИЙ ШЛЕСЬК.

Польські війська обсадили в понеділок такі місцевості в околиці Тешина: Ропіцу, Тшановице, Ольбрактовіце та простір здовж ріки Со-
лоса аж по Ольбав.

У Тешині відбувся маніфестаційний похід
на знак солідарності польського пласту за Ользою

Регера, що загинув підчас кровавих подій на Шлезьку.

ВСТУП ЗА ОЛЪЗУ ОБМЕЖЕНИЙ

Особовий рух між Польщею і Заолзям Шлезьком покищо обмежений, вимагає перепусток. Ця постанова спричинена валютними й адміністративними мотивами.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ПРИЗНАЛА ЧЕХОСЛО-
ВАЧЧИНІ ПОЗИЧКУ У ВИСОТІ 10 МЛ. ФУНТІВ

На понеділковому засіданні палати громад прем. Чемберлен заявив, що Чехословаччина попросила Англію дати їй 30 мільйонів фунтів позички. Бритійський уряд виплатив чеському завдаток у висоті 10 мільйонів фунтів.

ДИСКУСІЯ НАД МІНХЕНСЬКИМ ПОРОЗУМІННЯМ.

Понеділкова дискусія над мінхенським порозумінням у палаті громад йшла кволо. Чемберлен заатакував Даф Купер, Іден та Етлі, але вони не виступали сильно, щоб не довести до розв'язання парламенту.

ЧАСТИННА ДЕМОБІЛІЗАЦІЯ БРИТІЙСЬКОЇ МАРИНАРКИ.

Бритійський уряд рішив, щоб ще цього тижня звільнили резервістів, що їх покликанно до служби підчас судетської кризи, але вони мусять бути кожночасно готові вернутись до зброї.

„Асошіейтед Прес“ підкреслює, що ця постанова не є ідентична з повною демобілізацією фльоти.

ДЕМОБІЛІЗАЦІЯ У ЄГИПТІ

В понеділок відкликали в Єгипті всі мобілізаційні постанови та відкликали військ. частини, які контролювали установи публичного ужитку.

ТРІУМФАЛЬНИЙ ВІЗД ГІТЛЕРА ДО ЕГЕРУ.

Гітлер приїхав в год. 13.30 до Егеру та появився в Генляйном перед ратушем; оба вони виступили з промовами. Місто було величаво прикрашене, панував святочний настрій.

НІМЕЦЬКИЙ МІНІСТР ГОСПОДАРКИ В ПОДОРОЖІ ДО ЮГОСЛАВІЇ ТА ТУРЕЧЧИНИ.

Німецький міністр господарки Функ заявив у Білгороді журналістам, що в найближчому майбутньому почнуться між Німеччиною та Югославією переговори про новий торговельний договір на кілька літ.

Після 3-денного побуту в Білгороді-мін.
бувник виїхав до Царгороду, куди приїде в се-
реду через ползумен.

Присилайте передплату!

1. Pr. 421/38
 Protokół wspólnego posiedzenia niejawnego
 Sądu Grodzkiego Wydział VI karny w Łwowie w
 składzie: Wiceprezesa S. O. Ł. Malichy Sędziów S. O.
 Ł. Ł. Ł. W. Frankel w sprawie kandydatury Nr. 205 cza-
 now. p. „Dilo” z daty Lwów dnia 16 września 1938
 r. Typ. VI. 1. Pr. 421/38 na posiedzeniu niejawnym w
 dniu 22 września 1938 r. po wysłuchaniu wniosku Proku-
 ratora Łwowskiego w Łwowie postanawia: uznać
 za poprawnie złożoną dozwolenia dnia 15 września 1938 r.
 na wyrażenie Grodzkiego w Łwowie kandydatury cza-
 now. p. „Dilo” Nr. 205 z daty Lwów dnia 16 września
 1938 r. w następującej: w artykule zaczynającym się od
 słów „zakończy” w zdaniu pierwszym oraz w treści
 artykułu od słów „wobec słów” do „zaczynającego”
 w art. 170 i 154 § 1 i 2 k.k. — Za-
 wsze w sprawie całego nakładu i wydać w myśl § 493
 w sprawie nakładu rozpowszechniania tego pisma druku-

wego. — Zarazem wydała się odpowiedziałnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz by orzeczenie niniejsze umieszcili bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. 12. 1862 Dapp. Nr. 6 z 1863 4 zasądzenie za przeszczepienie na grzywnę do 400 złotych. Uszczególnienie: Wymieniony artykuł przez tendencyjne i fałszywe przedstawienie problemu międzynarodowego w polityce polskiej w szczególności, a w polityce europejskiej w ogólności, szerzy nieprawdę i wiadomości mogące zasiepkować ogół i wywołać niepokój publiczny. Nadto artykuł propaguje ultranacjonalistyczne hasła separatystyczne i w taki sposób nawołuje do zbrodni stanu względnie je podważa. — Według §§ 487, 489, 493 pkt. 10a §§ 36, 37 ust. 10a par. 1 ust. 10a powołane postanowienie uszczególnienie. — Przewodniczący: Małkiewicz. Protokolant: Butyk w.

Ціле суспільне життя по війні різко змінилося, змінювалися також різко міжкласові відносини. Мирові договори не сповняли того, що обіцявали тебе Вільсона, до яких всі недержавні народи привимували таку велику вагу і за які пролили так багато крові. І так майже 50 мільйонів людей в Європі, що життя компактною масою на всіх етнографічних територіях, найшлось у границях чужонаціональних держав, при чому саме ті меншинні землі стали тереном національної експансії північних народів. Перед війною для переросту населення і для господарської експансії були великі можливості. Переріст населення мав змогу цілком доброї поселенчої і заріркової еміграції, а при торговельних лібералізмах були легкі і корисні можливості здобути сировиці і вивезти свій промисловий продукт. Кожна людина без огляду на те, чи вона належала до державної чи недержавної нації, мала змогу мандрувати по цілм світі і розмірні легко здобути собі вартат праці та заробітку. Національне питання було більш характеру політичного як господарського. Один нарід хотів панувати над другим тільки політично, хотів його асимілювати політично і культурно, хотів мати зловляного громадянина у своїй державі, доброго воика, врешт свою культуру збагачувати талантами недержавної нації. Боротоба національна велась у межах політики і культури. Коли був натиск на недержавну націю, то його відчувала тільки провідна верства, і загаль населення безпосередньо гнету майже не зазнавав. По виниклих за „політику“ адебільша сиділи не сірі люди з нарядних мизів, тільки його провідники, матеріально терпіли тільки ті, котрі хотіли займатися то в державним чи господарським житті місця управління, зарезервовані для членів державної нації.

По війні відносини різко змінилися. Всі границі для вільної еміграції замкнені, переріст населення не має ніякого приміщення поза межами держави. Всі держави відмежувалися одна від другої китайським муром, промисла і торгівля можуть оперувати майже виключно у межах своєї держави. Стає з кожним днем тісніше, нема для всіх потрібної землі, потрібних вартостів праці. Держави хочуть дбати в першій мірі за ту більшість своїх громадян, яку творить панівна нація, і тієї своїй нації дати землю і заробіток, хочби коштам землі та заробітку меншості громадян інших національностей. Таким робом національна проблема

послідиної стала економічною, стала боротьбою за кожний клатик землі, за кожний варстат праці. Вона діткнула не тільки недержавний нарід як цілість, а кожну родину, кожну одиницю окрема. І ту боротьбу за екзистенцію, за право і змогу жити мусить вести кожна родина, кожна одиниця, бо вона просто кровно в ній заінтересована. Провід може тією боротьбою тільки керувати, але кожний член нації мусить сам стояти в рядах боротьби, мусить брати в ній активну участь.

Але й політична боротьба між народами змінила свої передвоєнні форми. Нинішній світ живе в атмосфері перманентної війни і серед найгостріших потрясень перетворюються старі форми суспільного ладу на новий, неформальний ще і незнаний нам лад. Зріст національної свідомості, туга кожної людини бути рівно-вартим членом людства, змінила відношення держави і державної нації до недержавної. Державу, що бачає вдержати дотеперішній стан посідаання, не вдоволяє тільки заява лояльності провідників недержавної нації. Вона їй просто не вірить, щоб мати певність — вона хоче зробити лояльним кожного члена нації стосуючи при цьому механічні засоби та намагаючись всецільо узалежнити його від себе. Наци їй мало замкнути нелояльних провідників у в'язницях, щоб їх унешкідливати та запобігти собі спокій, бо в боротьбу втягнені маси: їх свідомість, їх сенситив до різної культури та їх господарський інтерес. І тому кожна одиниця державної і недержавної нації втягнена в політичну боротьбу, кожна відповідає за свої переконання, за своє становище до держави і її різноєвих тенденцій. З одного боку виринули теска й ідеї, які зробили те, що боротьба між народами йде за явищу ставку, ніж перед війною, з другого боку в боротьбу втягнені знову навіть ті справи, які давніш уже відпали, як самозрозумілі: справа мови, віросповідання, на-родної школи, шкільного підручника, вплив на життя рідного села.

У цій ситуації не дивниця, що держави, в яких іде така боротьба на національному ґрунті, мають сильну, scentралізовану владу, мають уніфікований та scentралізований устрій і намагаються перевести якнайбільшу консолідацію в ряди паївної державної нації. Ясно, що ксенов автоматично виринє стихійний гін мас недержавного народу аконсолідуватись і собі та мати сильний рішаний провід.

Д-р Дмитро Левицький.

Невіл Чемберлен та полагода
європейських проблем.

Поворот прем'єра Чемберлена до Львова у п'ятницю 30. вересня був найбільшим триумфом, якого тільки англійський прем'єр колинебудь зазнав. Непроглядна маса народу вата його в аеродромі, ждала на нього перед королівською палатою та перед мешканцями

Прем'єр, вийшовши з літака в Гастон-Бі
Льондону, відповів на привітання короткою
промовою, яку закінчив дуже значущим сло-
вами:

...Хочу врешті сказати, що полагода
хословаської проблеми, якої ми саме допер-
ли, це на мій погляд є тільки предумовою
дальших вирішень, які повинні остаточно
нести Європі запоруку постійного миру».

(Укбуро, Льонда)

ЗА ДОЛЮ УКРАЇНСЬКОГО ЗАКАРПАТТЯ

Українське Бюро в Лондоні вислало Форін Офісу в Лондоні листа в справі українського Закарпаття. В тому листі говори-

„Нам поручено, щоб у зв'язку з теперішнім положенням у Чехословаччині звернутися до Вас, Пане Льорде, за проханням, щоб вісім наряд, коли прийде під дискусію також і справа Пішкарпатської Руси, взяти під увагу бачення П населення, заступленого П політичним проповідом“.

На цього листа наспіла 30. вересня от
відповідь Форін Офісу:

„Вісцяміністр закордонних справ, на прохання міністра, посвідчає одержання Вашого листа і повідомляє, що візьме його під увагу“
(Ухрює, Льонда)

(Ухбуро, Льюис)

УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО ВЕЛИКОЇ
БРИТАНІЇ В ОБОРОНІ ПРАВ ЗАКАРПАТТЯ

Українське громадянство Великої Британії вислало дня 24. вересня спільне меморандум міністра закордонних справ Великої Британії Льюїса Галіфакса такого змісту:

„Ми, британські громадяни української національності, бажаємо звернути увагу Вашої Експецеленції, у зв'язку з полагодою справ торкаються Чехословаччини, на отсі факти:

(1) Дня 20. вересня ц. р. ухвалила През Українська Національна Рада в столиці Польської Русі, Ужгороді, резолюції, в якій має призначити прав самовизначення для населення того краю.

(2) Підкарпатська Русь прилучилася до Чехословацької Республіки під повним довіною, записаною в § 10 сан жермінації договору, в якому говориться: Чехословаччина зобов'язується створити з українських земель на південному сході Карпат, у границях стійлих союзників і заприпинених держав, окрему автономну одиницю і надати їй найширшу самоуправу, яку тільки буде можливо, без порушення цілості Чехословацької Республіки.

(3) Населення Підкарпатської Русі повне моральне право домагатися, щоб не було ніякого рішення в справі Підкарпатської Русі без його відома та без його згоди.

(4) Тому, що нема незалежної України, Держави, яка утілюєлася за правд та вільно українців, що живуть у Підкарпатській Русі, звертаються вони з проханнями оборони своїх прав і збереження справедливості в тих держав, які гарантували договір між ними у Сан Жермен-ан-Ле, головне до Великої Британії".

Меморандум підписала поверх тов.
Інцив, громадяни Великої Британії.
(Укбуро, Дькддд)

[illegible]

алях. Якраз цього року ажадала шкільна рада, щоби українські приватні школи могли нуквати польоністів української висшньої і на їх місці приймаали полоніа, хоча як і доказано, що полоністи-українці менше працюють ніж полоністи-поляки, або що висла їх науки менший. Тепер маємо наглядати за тим, що вислади полоністи-поляки у висшній гімназійній зовсім не захоплювали, вони не живуть, що за їхніх найкращих учнів, коли приходилось конкурсній комісії а вибирати д-ром Панеє на чолі статистиків. Очевидно вони не зуміли піднести до висшньої школи польських учнів, то які діли на те, що вони не успішніше вчитимуть учнів-українців, а за цим в інтереси самої полоністської школи рішучої причини змінити полоністський ців по українських приватних школах і дівлях.

ФУТРА - РАГЛЯНИ - ВІЗИТОВІ УБРАННЯ
Повшехні Склад Одзежи

найкращі, безліч матеріалів, виконані
 виключно тільки персонально поручає

ЛВІВ
Пасаж Миколая

Низький рівень польської мови в польських гімназіях.

Недавно проголосила Кураторія ЛШО висхід цюторичного польоистичного конкурсу для учнів восьмих гімназійних клас; який розписало було Міністерство Освіти. Тема була така: „Хто і чому зі сучасних авторів є найближчий молоді“. Для кандидатів індивідуальної натороди призначено тему: „Літературний редовід польського воєнки“. Конкурсну працю писати найкращі зможні молоді в одному дні впродовж 6 годин під наглядом учителів.

В конкурсі брало участь 36 польських гімназій. Конкурсна комісія оцінила 509 праць і призначила лауреатом північнодніпрові нагородні Миколаєва Трда, уні лауреатської гімназії і Омеляну на влучну характеристику „лохачки” польської душі на підставі історично-політичного переклад у Зауці і літературним та багатого матеріалу польської деурі.

Щодо першої теми — то комісія признала висхід „дипломатичним“. (Найбільше голосів у-падо на Жеромського).

Та для нас цікавий не так висхід конкурсу, як друга сторінка цієї конкурсної медаль. Бо ця конкурс вказав рішучо на багато тиней. Річ в ось чому:

Представником цієї конкурсної комісії був ініціатор Куратори ДШО д-р Стефан Панік і він стверджує, що читання тих конкурсних праць було повільним і з високими приростами і стилем». Во не діяли на не право жести при опрацюванні тем і словників — по-казувалися в тих конкурсних працях ортотипі, ітерупційні і всілякі фантастичні по-

миаки, була помітна бідність у вислові та цілковита стилістична незграбність. А деякі конкурсові праці були того роду, що викликали здивування й насували питання, аналізуючи якого то „дикий” непорозуміння найшовся дотичний учень у восьмий клас¹⁶, ба, не тільки перейшов до восьмого класу, але — не дивлячись на своє комплексне незнання — вважав себе рівним приступити до конкурсної праці за „найкращі вислови з польської мови”.

інше, зовсім інші мірка до української мо-
доді чи то в державних чи приватних школах.
Нерідкі випадки, що за одні орфографічні
помилки чи неправильні стилістичну форму на-
лять при письмовному іспиті і не допускають
до устного. А при устному іспиті те саме. Ти
кавіть через таке густе сито пересіли українці і
найкращими, навіть відзначаючими садовими
мірностями не мають змоги дістатися до висо-
ких шкіль, особливо ж на медичну, ветерина-
рську, фармацевтичну чи техніку і т. п.

І ще одне враження насувається мимо
хві у зв'язку з офіційно скінтованим ин-
жир рівнем польської мови в польських гімна-

алях. Якраз цього року закінчили школу, да, щоб українські приватні школи поновили польоністів української кваліфікації і на їх місце поприймали поляків, хоча вже й доведено, що польоністи-україни менше вивчили польської мови, ніж польоністи-поляки, або що висліди їх науці менший. Тепер маємо приватні школи, що висідали польоністи-поляки, а в школі гімназійках зовсім не захоплювали українських дітей, що за їхніх найбачачих учнів приходилось конкурсувати комісії з відбору до-ром Папес на чолі стилістично... Окремі вони не зуміли піднести до відкриття польських учнів, то які дані на те, що вони успішніше вчитимуть українців-українців, а за цим в інтересі самої польоністичної школи річової причини зняти польоністичні класи по українських приватних школах і відкрити приватні школи української кваліфікації.

Ян у світі не хотіли війни...

(Власні кореспонденції з Німеччини й Англії.)

Німеччина в дні кризи.

Берлін, 1. жовтня 1938.

Здається, ні при одній з численних промов, які мені доводилося чути, не хвилювався так Гітлер, як 26. IX. ц. р. Тон, форма висловів, сила рухів та жестів вказували на те, що йому важко втримати рівновагу. Ясність і точність мови та приречення промовляли за тим, що небезпека збройного конфлікту, якщо друга сторона не вивить гнучкості, є велика.

Всі, що мають радіо-приймачі, проводили коло них і вечір і ніч: не тільки совітські, але й чеські та всі французькі стації передають по німецьки. Літаки кружляють над Берліном день і ніч, безперестанний гуркіт їх моторів уночі в цій нервовій атмосфері особливо вражає.

Берлін зовнішньо має вигляд міста мирних часів, тільки частіші походи військових формацій нагадують про можливі події.

Проходжуся в понеділок уранці по пишному Унтер ден Лінде. Коло Бранденбурзької брами довгим ключем стоять вантажні авта з озброєними вояками: на цих зареєстрованих автах великими буквами намальовані назви фірм: вечна торгівля Мілера, найліпше масло Шварца й інші. Прохожі з кислото-солодкою міною обмінуються репліками дотично „вещі“ і „масла“. Іду далі. Ось військовим кроком, не гірше справжнього військового курення, проходить у повному однострої відділ сестер-жалібниць. Завернули на вулицю до двірця. Юрба мовчазно стоїть і довго ще дивиться їм услід.

На вулиці, в установах, у каварнях обличчя у всіх поважні. Всі ті люди сумлінно сповнять у потрібній хвилині свій обов'язок, але нема і сліду того запалу, тої екстази, що опанувала була вуличні маси столиць Європи в серпні 1914 р. Ще не забуті страхотні великої війни, ще не загасні її рани...

Контрастом впадають відділи судетських німців: вони одягнені вже в нові однострої, подібні до націонал-соціалістичних штурмовиків, лише замість брунатних — мають сірі сорочки. Вони весело, з запалом машерують та співають бальорні пісні; на вічах перебивають голосно промовців.

Ім нетерпеливості, їх запал легко зрозуміти.

В середу перед полуднем обличчя стали ще поважніші, ще сумніші. Радіо вперто що години передає про сутички в судетській країні. Повітряні чутки, що кожної години має бути оголошена вже формально мобілізація. Надія та-

яла. Втих гамір, веселість у каварнях, нема розмов у трамваях, омнібусах. Щось приголомшуєчє повисло над берлінським небом.

Гуляючи війна між ними народами тепер є більш, ніж популярна. Німецький наряд також сцени на вулицях Берліна показали, що свен-

був уже вечір. Я вийшов з омнібуса з його сумними подорожними — і на Вітенберський площі нараз мене вразили веселі обличчя, усмішки, поспішні рухи. Люди спинялись гуртками, щось говорили, гesticулювали. Одна пані плаче, але якимись іншими словами, словами радості. З уст до уст іде радісна вістка:

— Завтра в Мінхені Гітлер, Муссоліні, Чемберлен, Даладіє.

У всіх зродилась надія.

Заходжу до крамниці. „Чули?“ — питає радісно крамар. — „Невже вони не договоряться?“ „Вониж у основі згодні!“ Розмовляю навмисно то з одним, то з другим, поринаю в гущу народню. Всі раді, всі хочуть вірити, всі оптимісти.

Веселіше забився живчик життя.

Читаючи про драматичні сцени, що відбулися вчора в англійському парламенті, коли стало відомо, що Чемберлена запрошено до Мінхену і в людей воскресла надія спасти мир, знаючи непопулярність війни у Франції, дві третини населення якої напевно добре не знають, де саме лежить та Чехословаччина — не хоче війни.

Радість із середи вечора змінилася в четвер знову на напружене очікування; у всіх в пам'яті ще була невдача в Голдесбергу.

І хоча адекватний розум промовляв за тим, що на цей раз мусить бути згода, газети продовжували гостру протическу пропаганду. Радіо подавало сухо з Мінхену лише години нарад.

Щойно після півночі стало відомо, що пришло до порозуміння і коли коло 3-ої години вранці радіо повідомило про текст і форму порозуміння, неописаний ентузіазм охопив усіх. Голос з мертвого радіо-апарату вітали оплесками, криками.

Це була радість з досягнутої перемоги, це була ще більша радість з усунення марева війни.

Сьогодні переможець, що вже вдруге за час кількох місяців приносить скріплення і збільшення держави на кілька мільйонів мешканців без проливу крові, тріумфально відходить до Берліна.

Тарас Чміль.

застама, першово шукаючи останніх новин. Від вічно повторюваних трьох імен: Гітлер, Чемберлен, Бенеш — болять вуха.

Преса скаже на радість мільйонівни щогодинними випусками. Кожний воєнний багачиль у повітрі — це один пенні до її каси. Промову Гітлера у Спортпалесті друкували льондонські газети десятихвилинними „порціями“. Десять хвилин промови і вже нове надзвичайне видання. Від неспинного крику колипортерів „спеціальне видання“ не помагало навіть замкнути вікно і чоловік мав „спеціальну“, тобто неспрану ніч.

Читаючи газети ви ще кілька днів тому могли думати, що сканканий на середу парламент пішле Чемберлена на зелену пашу. Автім переконували нас у тому люди, що живуть десятиками літ в Англії і свято переконані, що вони прегарно орієнтуються в порухах тутешньої опінії. Щойно останні два дні переконували нас, що преса не завжди вірно відзеркалює думку й сентимент загалу.

Англія має драматичного прем'єра. Принайменше його вісторкова промова у радіо і його вчорашній виступ у Палаті Громад мали сильний драматичний акцент. Коли ми слухали його промову у вісторок ввечір, лежма на килимі, в гурті невеликої української колонії в Лондоні, всім нам здавалося, що ми слухаємо драматичної, майже трагічної оповіді лицаря, що з безстрашним серцем, але даремне боровся з легендарним драконом. На другий день нам розказували, як люди, зокрема жінки, плакали по хатах, слухаючи тої промови.

І несподівано Чемберлен виріс на героя, на першого лицаря Англії. Декорация його політичної діяльності перемінилася в декорацию героїчної опери. Ми стояли вчора на Давинг Стріт у хвилині його виходу до парламенту. Від славних чорних дверей число 10, що від кількох тижнів є головною ілюстрацією англійських газет, через цілий Вайтхол аж до будинку парламенту, стояла в набожній тиші юрба. Денеде хустина на очах і сплетені руки чоловіка і жінки. Пригадалася нам Вестмінстерська катедр, де люди день і ніч моляться за мир перед запаленими свічками.

Сцени, що відбувалися в парламенті, належать до виняткових в історії Англії. Запалана королева, архієпископ Кентербері, що скаче і бе руками по парпеті своєї лоджі, провідники опозиції, що б'ють у долоні і кричать „славно“, цілий парламент і публіка на галеріях, що з радістю забувають всі правила доброї поведінки, так суворо шановані в британському парламенті — все те з приводу телеграми Гітлера, що наспіла перед самим кінцем сумної промови прем'єра. Ніодни голос не піднісся за димісією Чемберлена. Всі шаліють з радощів, що непохитний лицар ось-ось таки побе жахливого змія війни.

Але страх перед змієм війни за великий, щоб одна телеграма Гітлера могла адемобілізувати гарячкові приготування до війни. Акція „Протилетунської оборони“ не вгаває. У різних пунктах Лондону усталають далі протилетунські гармати, по вечірньому небі шугають світла прожекторів, радіо не перестає видавати комунікати для населення і заклик, щоб люди зголошувалися до добровільних організацій цивільної оборони.

По велитенських, прегарних парках Лондону і скверах день і ніч копують схоронниці. Шкілну дітвору анвозять до таборів на провінцію. Таксамо евакуюють лічничі заведення і захисти.

Більшість чужинців покидає прихалцем Англію. Знайомий українець з Канади, що заробляє тут дуже добрі гроші, як атлет, вже тиждень тому купив бізет до Канади, але не поїде скоріше, аж 15-го жовтня. Всі кораблі заповнені на цілі тижні наперед. Тисячі німців, італійців, французів та бельгійців вистають перед своїми консулятами. На каналі Ла Манш влзое більший рух, як звичайно. Тільки 400 чехів, що є в Лондоні, не виявляють великої охоти покидати Англію.

У Бритійському Музеї познайомлюють мене земляки з панєю Льютою, дружиною редактора „Сучасна Росія“. Вона вихованка Петербурга й Париза, дуже добре орієнтується у відносинах серед російської еміграції. Питаюся її, що думають робити на випадок війни

Воєнна метушня в хаті Джон Буля.

Довер, 29. вересня 1938.

Від газет бідо. Чекаю з товаришем на метро і стаю шпінгати проти пенні, якщо він знайде чоловіка, який не держав би в руках запіску. Чоловіки й жінки, маленький хлоп-

чина і сивобородий дідуся, людина в кашкеті та без комірика, що вертається до хати, люди, що жуять гуму і ті, що курять папіроски або короткі люльки, пані, що дивляють торби, повні харчів — усі, усі вимахують і шелестять га-

ЛЬОСИ І-ШОЇ КЛЯСИ

КУПУЙТЕ ТАМ,

ДЕ раз-ураз падають великі вигри,
ДЕ щастя сприяє всьм грачам,
ДЕ збогатіло вже тисячі родин,
ДЕ в кожній льотерії виплачують мільони,
ДЕ кожний може збогатіти,

а саме в незмінно щасливій колектурі

„НА ДІЯ“

Львів, Леґіонів 11.

Тягнення І-ої класи вже 19 ц. м.

Як у світі не хотіли війни...

(Власні кореспонденції з Німеччини й Англії.)

Німеччина в дні кризи.

Берлін, 1. жовтня 1938.

Здається, ні при одній з численних промов, які мені доводилося чути, не хвилювався так Гітлер, як 26. IX. ц. р. Тон, форма висловів, сила рухів та жестів вказували на те, що йому важко втримати рівновагу. Ясність і точність висловів та приречень промовляли за тим, що небезпека збройного конфлікту, якщо друга сторона на виявить гнучкості, є велика.

Всі, що мають радіо-приймачі, проводили вночі і ввечір і ніч: не тільки совітські, але й чеські та всі французькі стації передають по німеччині. Літаки кружляють над Берліном день і ніч, безперестанний гуркіт їх моторів уночі в цій нервовій атмосфері особливо вражає.

Берлін зовнішньо має вигляд міста мирних часів, тільки частіші походи військових формаций нагадують про можливі події.

Проходжуся в понеділок уранці по пишному Унтер ден Лінден. Коло Бранденбурзької брами довгим ключем стоять вантажні авта з озброєними воїнами: на цих зареєстрованих автах великими буквами намальовані назви фірм: яка торгова Мілера, найліпше масло Шварца й інші. Прохожі з кисло-солодкою міною обмінюються репліками дотично "яєць" і "масла". Іху далі. Ось військовим кроком, не гірше справжнього військового куреня, проходить у повному однострою відділ сестер-жалобниць. Завернули на вулицю до двірця. Юрба мовчазно стоїть і довго ще дивиться їм услід.

На вулиці, в установках, у каварнях обличчя у всіх поважні. Всі ті люди сумлінно сповняють у потрібній хвилині свій обов'язок, але нема і сліду того запалу, тої екстази, що опанувала була вулиці м. столиць Європи в серпні 1914 р. Ще не забути страхіття великої війни, ще не загасні П'рані...

Контрастом впадають відділи судетських німців: вони одягнені вже в нові однострої, подібні до націонал-соціалістичних штурмовиків, лише замість брутальності — мають сірі сорочки. Вони весело, з запалом машерують та співають бадьорі пісні; на вічах перебивають голосно промовців.

Іх нетерпеливість, їх запал легко зрозуміти.

В середу перед полуднем обличчя стали ще поважніші, ще сумніші. Радіо вперто що години передає про сутички в судетській країні. Повозили чутки, що кожної години має бути оголошена вже формально мобілізація. Надія та-

яла. Втих гамір, веселість у каварнях, нема розмов у трамваї, омнібусах. Щось приголомшує похмуро над берлінським небом.

туальна війна між цими народами тепер є більша, ніж популярна. Німецький наїрід також сцени на вулицях Берліна показали, що есен-

Був уже вечір. Я вийшов з омнібуса з його сумними подорожниками — і на Вітенберзькій площі нараз мене вразили веселі обличчя, усмішки, поспішні рухи. Люди спинались гуртками, щось говорили, гестикуювали. Одна пані плаче, але якимись іншими слезами, слезами радості. З уст до уст іде радісна вістка:

— Завтра в Мінхені Гітлер, Муссоліні, Чемберлен, Даллдіє.

У всіх зродилась надія.

Заходжу до крамниці. „Чули?“ — питає радісно крамар. — „Неаже вони не договоряться?“ „Вони ж у основі згодні!“ Розмовляю нависно то з одним, то з другим, поринаю в гущу народню. Всі раді, всі хотять вірити, всі оптимісти.

Веселіше забився живчик життя.

Читаючи про драматичні сцени, що відбулися вчора в англійському парламенті, коли стало відомо, що Чемберлен запропонував до Мінхену і в людей воскресла надія спасти мир, анаючи непопулярність війни у Франції, дві третини населення якої напевно добре не знають, де саме лежить та Чехословаччина — не хоче війни.

Радість із середи вечора змінилася в четвер знову на напружене очікування; у всіх в пам'яті ще була невдача в Голдесбергу.

І хоча здоровий розум промовляв за тим, що на цей раз мусить бути згода, газети продовжували гостру протическу пропаганду. Радіо подавало сухо з Мінхену лише годинні наради.

Шойно після півночі стало відомо, що прийшло до порозуміння і коли коло 3-ої години вранці радіо повідомило про текст і форму порозуміння, неописаний ентузіазм охопив усіх. Голос з мертвого радіо-апарату вітали оплесками, криками.

Це була радість з осягненої перемоги, це була ще більша радість з усунення марева війни.

Сьогодні переможець, що вже вдруге за час кількох місяців приносить скріплення і збільшення держави на кілька мільйонів мешканців без проливу крові, тріюфально відходить до Берліна.

Тарас Чміль.

зетями, нервово шукаючи останніх новин. Від вічно повторюваних трьох імен: Гітлер, Чемберлен, Бенеш — болять вуха.

Преса скаче на радість мільйонівни шогалинними випусками. Кожний воєнний багач у повітрі — це один пенні до П'яси. Промову Гітлера у Спортпаласті друкували льондонські газети десятихвилинними „порціями“. Десять хвилин промови і вже нові надзвичайні видання. Від неспинного крику кольпортерів „спеціальне видання“ не помагало навіть замкнути вікно і чоловік мав „спеціальну“, тобто неспрану ніч.

Читаючи газети ви ще кілька днів тому могли думати, що скликання на середу парламент пішло Чемберлена на зелену пашу. Автім переконували нас у тому люди, що живуть десятками літ в Англії і свято переконані, що вони прегарно орієнтуються в порухах тутешньої опінії. Шойно останні два дні переконували нас, що преса не завжди вірно відображає думку й сентимент загалу.

Англія має драматичного прем'єра. Принаймше його вікторова промова у радіо і його вчорашній виступ у Палаті Громад мали сильний драматичний акцент. Коли ми слухали його промови у вікторок ввечір, лежма на килимі, в гурті невеликої української колонії в Лондоні, всім нам здавалося, що ми слухали драматичної, майже трагічної оповіді лицаря, що з безстрашним серцем, але дорічне борючись з легендарним драконом. На другий день нам розказували, як люди, зокрема жінки, плакали по хатах, слухаючи тої промови.

І несподівано Чемберлен виріс на героя, на першого лицаря Англії. Декорація його політичної діяльності перемінилася в декоративну героїчної опери. Ми стояли вчора на Давінг Стріт у хвилині його виходу до парламенту. Від славних чорних дверей число 10, що від кількох тижнів є головною ілюстрацією англійських газет, через цілий Вайтхол аж до будинку парламенту, стояла в набожній тиші юрба. Денсде хустина на очах і сплетені руки чоловіка і жінки. Пригадалася нам Вестмінстерська катедр, де люди день і ніч моляться за мир перед запаленими свічками.

Сцени, що відбувалися в парламенті, належать до виняткових в історії Англії. Запалана королева, архієпископ Кентербері, що скаче і бе руками по парпеті своєї льожі, провідники опозиції, що б'ють у долоні і кричать „давіно“, цілий парламент і публіка на галеріях, що з радістю забувають всі правила доброї поведінки, так суворо шановані в британському парламенті — все те з приводу телеграми Гітлера, що наспіла перед самим кінцем суцільної промови прем'єра. Ніхто голос не піднісся за димісією Чемберлена. Всі шаліють з радістю, що непохитний лицар ось-ось так побі жахливого змія війни.

Але страх перед змієм війни за великий, щоб одна телеграма Гітлера могла адеомобілізувати гарячкові приготування до війни. Акція „Протилежності оборони“ не вгаває. У різних пунктах Лондону усталають далі протилежності гармати, по вечірньому небі шугають світла прожекторів, радіо не перестає видавати комунікати для населення і закликати, щоб люди зголошувалися до добровільних організацій цивільної оборони.

По величезних, прегарних парках Лондону і скверах день і ніч копають схоронниці. Шкільну дітвору виводять до таборів на провінцію. Таксамо евакуюють лічнічі заведення і захисти.

Більшість чужинців покидає прихазцем Англію. Знайомий українець з Канади, що заробляє тут дуже добрі гроші, як атаєт, вже тиждень тому купив білет до Канади, але не поїде скоріше, аж 15-го жовтня. Всі кораблі заповнені на цілі тижні наперед. Тисячі німців, італійців, французів та бельгійців вистають перед своїми консулятами. На каналі Ла Манш адвоє більший рух, як звичайно. Тільки 400 чехів, що є в Лондоні, не виявляють великої охоти покидати Англію.

У Британському Музеї познайомлюють мене земляки з паненом Льотою, дружиною редактора „Сучасна Росія“. Вона вихованка Петербурга й Парижа, дуже добре орієнтується у відносинах серед російської емігранції. Питаюся її, що думають робити на випадок війни

Воєнна метушня в хаті Джон Буля.

Довер, 29. вересня 1938.

Від газет біло. Чекаю з товаришем на втро і ставлю шилінга проти пенні, якщо він знайде чоловіка, який не держав би в руках числосу. Чоловіки й жінки. маленький хлоп-

чина і сивобородий дідуся, людина в кашкеті та без комірця, що вертається до хати, люди, що жують гуму і ті, що курять папіроски або короткі люльки, пані, що дивляють торби, повні харчів — усі, усі вимахують і шелестять га-

ЛЬОСИ І-ШОЇ КЛЯСИ

КУПУЙТЕ ТАМ,

ДЕ раз-ураз падають великі вигри,
ДЕ щастя сприяє вс'м грачам,
ДЕ збогатіло вже тисячі родин,
ДЕ в кожній льотерії виплачують мільони,
ДЕ кожний може збогатіти,

а саме в незмінно щасливій колектурі

„НАДІЯ“

Львів, Леґіонів 11.

Тягнення І-ої класи вже 19 ц. м.

мислять, яких є кілька тисяч у Лондоні.

— Нічого. Вони рідні чекати на революцію в Світах і поворот до давнього режиму.

— Єдиної незалежності!

Сміється.

В поліді, що веде мене до Довру, гомонить німецька мова й німецькі пісні. Довжезний поїзд заповнений самими молодими німцями, переважно тувернантками.

Питаю моє сусідки:

— Чому вертаєтесь до краю? Чи мусите вертатись?

— Ні, не мусимо і дехто з нас навіть лишається в Англії, але їх можна буде порухувати на палачих.

Всі вони тратять неогірше джерело доходу, контракти навіть змогу повороту до Англії. Але, що значить вигода й особисте щастя, коли батьківщина в небезпеці?

У Доврі приналежко знайомимось з англійською родиною. Нам треба тут провести більше, ніж пів дня, і надивившись на старовинні замки, побудовані на високих скелястих горбах, баринське море і мальовничу шотландську гвардію, ми маємо ще час спробувати газмаску із великої пачки, що стоїть у салоні під фортепіаном. Є це подарунок від уряду для цілої родини: батька, матері й дев'ятеро дітей. Сорок мільонів таких масок роздано вже між населення Англії. Населення не платить за те ж сотися. Кілька мільонів коштує страх перед війною?

На кораблі капітан бельгійець клане італійця:

— Як вони могли спавнитися союзом з „босами“! (німцями).

А змобілізований капітан бельгійської резерви:

— Те саме, що я говорю: святотатство, святотатство, пане капітане! Забули наші дідки римляни, хто зруйнував їхню імперію!

На дилах обох малюється майже фізичне обрідження.

Бачають зорі над морем. Буде все, „в порятку“. Смикаються на страху і Чемберлен дістане зпрошу нагороду Нобеля.

Але війна буде, завтра чи позавтра, бо Чемберлену не трапляються щодня.

Ж. Процишин.

Батьки і діти під прапор „Просвіти“!

Еспанські національні літаки „збомбардували Мадрид“ булками.

Як подають з Бургосу, в понеділок пополюди 30 національних бомбових літаків перелетіло над Мадридом і — не зважаючи на сильний вогонь протилетунських батарей — скинуло 178.000 булок. Так шанувало національне летунство 2. роковини іменування ген. Франка головою держави.

НАД ЕБРОМ.

Національне командування повідомляє: Національні війська пішли вперед на фронті Ебра, здобуваччи 10 ворожих становищ.

Червоні втратили 387-ох полонених і 4 літаки.

Барселонське міністерство оборони підтверджує, що нац. війська заклали у Сієрра Львань де-лі-Торре над Ебром три гори, при тому потерпіли великі втрати.

НАЦІОНАЛЬНІ ЛІТАКИ ЗБОМБАРДУВАЛИ ДВІ ПРИСТАНІ ЧЕРВОНИХ.

Як подають зі Саламанки, національні летуни збомбардували військові об'єкти у пристанях Аліканте й Магон.

для пань найновіші і плащі підбиті футром. Найбільший вибір у фірмі
Повшехни Склад Одзежи Львів, Пасаж Миколаяша.

Гора з горою не зідеться, але людина з вигрою

Кожний з нас мріє про вигру. Кожний у думках рахує, що купить, колиб так припала йому більша вигра. Кожний хотів би, і зовсім правильно, улежити собі життя якнайкраще, забезпечити спокійну майбутність родині, забезпечитися перед недугою, старістю і нещастям до праці.

Всі про це думають, але не всі роблять те, що привело би їх на властиву дорогу, що влекло би їх зустріч із вигрою.

Коли поглянемо навколо, серед знайомих і сусідів, переконаємось, що багато з них належить до цього роду людей, які хочуть, щоб щастя й успіх самі до них прийшли. Це є ті, які незмінно говорять: „Требаб узяти лютерійний лос, спробувати щастя...“, але на цім все й кінчається. Шойно по тижні, переглядаючи список вигр, нарікають: „Ну, чи не казав я? Виграв мій лос! Саме про це число я думав“. А коли питають їх, чому не взяли лосу, відповідають: „Ех, якби я взяв, так програв би! Треба мати щастя!“.

Цяк загаяків є тепер щоправді щораз менше, бо кожний, хто прочитав часописи, має

змогу перекопатися, скільки і які є вигри, що останній мільон, припав людям, які вийшли щастю назустріч. Бо на те те, щоб мати в житті щастя, щось осигнути, щось здобути, треба вийти тому чомусь назустріч, треба йому отворити двері. Виграти на лютерії може кожний, але тільки той, хто не буде спізнюватися й закупови лосу.

Гора з горою не зідеться — каже притовідка — але людина з вигрою дуже часто сходиться.

ЯПОНСЬКИМ МІНІСТРОМ ЗАКОРДОН, СПРАВ СТАНЕ ТЕПЕРІШНІЙ АМБАСАДОР ЯПОЇ В ЛЬОНДОНІ?

Домей довідується з достовірного джерела, що японський уряд запропонував теку закордонних справ японському амбасадорові у Лондоні Мамору Шігеміцу. Якби він відмовив, то міністра намінив амбасадора з Вашингтону, Гіроші Сайтога.

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА“ Ч. 27.

КУ-МА

Батькова тайна.

Господина сила. Мене представила як найлюбшу приятельку, перед котрою зайво з чим-небудь скрихатися. Так я й дізналася, що цей пан — скромний банковий урядовець, закла хліба мусів кинути улюблені студії, а це стало зморою його життя. Вичитавши оголошення, він зрозумів відразу, що п. Ванду (так звалася моя господиня) послав йому який провідник... Тут він поцілував руку п. Ванди й це була єдина ніжність, яку прокину того дня.

Мені сподобалося його становище, мене й рішуче: „Потребу грошей на студії й тому сюди прийди“, а здалося мені його ще більше те, що він не брався крутити п. Ванді голову любовними терезками, які до неї завсім не підходили. І коли відіхав, обійнявши за два тижні прихати знову, залишив по собі якнайкраще враження. Мені сподобалося в ньому людина, а пані Ванда захопилася в ньому з місця.

Почалась ідилія, хоч і не зовсім безкорисна. Пішло з того, що в помитиши як його щитино анприсоване, гарне вбрання, гладко світяться протертіми місцями і хоч дуже чисте так не покриває сльозів зношення, я звернула на це увагу пані Ванди. Вона нічого не сказала, але на Миколи поїхала до Львова пачки матеріалів на кілька убранных. За вбранням пішли ще інші речі, а дедки почали віддавати у сторону Львова чеки й грошові перекази.

Та по справедливості муту сказати, що „смищо“ (так звали ми поміж собою конкуренти пані Ванди), ніколи сам не аломивався за гроші ні не „жикнував“ їх. Пані Ванда, в котрої тежний захват переходив повола у глибоке материнське почуття, охоче сама допомагала „смищові“ до студії та тішилася моя справжня мати першим сьвітлом нашої початих наук.

Вона переживала найкращі хвилини свого сірого життя і без огляду на дальші події заховала для нього до смерті глибоку адуку.

Бабуня задумалась на часок, повела очима по прикинх і почала розказувати далі:

— Тямлю, як одного разу, молодечим, радісним кроком вбігла пані Ванда до мене і кинувшись мені на шию, заплакала зі щастя: „Мій синцю — мій синцю, сьогодні мене поцілував.“

Ох! Як жаль мені стало цього хлопчини! Дивлячись вісімнадцяти, життєрадісний мужчина (а такий був наш синцю) може „надскакувати“ п'ятдесятітній поганій — ну! й ніде правди діти — ординарій бабі, але цілувати її, бути ніжним, це вже жертва! І я грішила спочувала йому, а не їй, хоч дивлячись без засліплення, бачила, що вся ця комедія скоріше чи пізніше закінчиться втечею жениха. Та покищо все йшло якнайгладше і пані Ванда готовилася до весілля. Поправді то „смищо“ ніколи ні словом не згадував про подружжя, але це розумілося само собою, він так поважно, по джентельменськи поставився від першого дня, що про іншого роду закінчення не могло бути й мови.

Пані Ванда не була егоїстка й не думала тільки про себе. Вона саме продала свою каміньку й рішила, що з вісімнадцяти тисяч, які дістала за неї, може сміло виірвати два на вінчальний дарунок для свого хлопчини. Це й пригледо до катастрофи. „Смищо“ діставши відразу таку велику суму, либонь рішив, що на студії йому вже вистає, та більше не показався.

Пані Ванда попала у розпук: вона зовсім опустілася, зважалося поспіяти їй ще більше, фарба злізла й шойно тепер можна було в погладжених зморшках вичитати точно виписану її метрику. Вона мабуть сама збагнула, що її весня прийшла ледо заплана, бо під ударом долі спокірїла. І пригнала, а на людський глум, що накинувся тепер на неї, як то кажуть мокрим радном, тільки боляче всміхалася.

Жаль було на неї дивитися, тому я, хоч зовсім не вірила в успіх своєї місії, згодилася на її благаючи поїхати до Львова, відшукати „сми-

ци“, щоб або повернути його до неї, або віддати гроші чи бодай добре змити йому голову. Та яка ждала мене несподіванка!

Під вказаною адресою (тямлю кожний сід так важко мені збликатися до ціли) виходжу на другий поверх. На дверях картка: панство X. Ага! Мешкає а батьками, то й краще. Роскажу про все матері, а вона нехай рішає як знає. Ступаю. Відчиняє молоденька, прегарна чорнхвиза в ранньому вбранні. Перепрошую за ранню пору, але я з провинії, просто з поладу, в якійсь справі до пана X.

— Чоловік ще лежить, нездужає щось, але прошу банжиче, прошу сідати, я зараз повідомлю. А з ким мало приємність?

„Чоловік!“ Мої думки казавуться так, що я насилу шепчу „Марія“ і не сідаю, а паду в фетель. Та думки мої не довго востуналися і сльозом „чоловік“, бо в ту хвилину, веселим, хвилюючим кроком надбіг „смищо“ та вітшово почав цілувати мене по руках. Я зробила якийсь більше лице, але його це зовсім не збентожило і він радісно говорив до жінок:

— Це бачиш, котику, пані Марія — прегарна, добра, кохана пані Марія, та, про котру я вже тобі тільки наросказував. Пані Марія — звернувся до мене м'яко — прошу розмоговатися, пошож таке хмарне обличчя, коли кругом царює радість? Нічогож злого не сталося! Ми з дружиною вже два тижні, як повінчалися, але лосі я не мав часу написати вам про це. Але ви не погнімалися, правда?... А що робить наш Ванда? — поспитав він раптово. І я пояснила йому приємно, що своїм непотрібним їй гривом причинилася, хоч і не добровільно, засміявся коротко, до нашого щастя. Не дивіться, прошу, на мене так строго, мені наспраду вельми байду, що думаю собі про мене пані Марія. Але я не можу стерпіти, щоб ви, пані Марія, котру люблю й шаную, думали поганю про нас з дружиною, а то чого доброго й поспішаєте на нас! Тому дозвольте, що в росказу вам уже черзі.

(Докічкава біда)

носаки, яких є кілька тисяч у Лондоні.

— Нічого. Вони рішуче чекати на революцію в Світах і поворот до давнього режиму.

— Галею невідомо...

Сміється.

В поїзді, що веде мене до Доуру, гомонить німецька мова й німецькі пісні. Довжезний поїзд заповнений самими молодими німцями, переважно студентами.

Питаю мої сусіди:

— Чому вертаєтесь до краю? Чи мусите вертатись?

— Ні, не мусимо і дехто з нас навіть лишається в Англії, але їх можна буде порухати на південь.

Всі вони тріщать негарне джерело доходу, контракти, навіть змогу повороту до Англії. Але, що значить вигода й особисте щастя, коли батьківщина в небезпеці?

У Доури випадково знайомлюся з англійською родиною. Нам треба тут провести більше, ніж пів дня, і надзвичайно на старинні замки, побудовані на високих скелястих горбах, бар'єсте море і мальовничу шотландську гвардію, ми маємо ще час спробувати газмаску із великої пачки, що стоїть у салоні під фортепіаном. Є це подарунок від уряду для цілої родини: батьки, матері й дев'ятеро дітей. Сорок мільйонів таких масок роздано вже між населення Англії. Населення не платить за те, що сотика. Кілька мільйонів коштують страх перед війною?

На кораблі капітан бельгійця класне італійця:

— Як вони алоган сплячаться союзом з „босами“ (німцями).

А змобілізований капітан бельгійської розвідки:

— Те саме, що я говорю: святотатство, святотатство, пане капітане! Забули нашідаки римляни, хто зруйнував їхню імперію!...

На лицах обох малюється майже фізичне обрідження.

Бачають зорі над морем. Буде все, „я порядку“. Скієчність на страху і Чемберлен дістане мирову нагороду Нобеля.

Але війна буде, завтра чи позавтра, бо Чемберлен не трапляється щодня.

Ж. Процишин.

Батьки і діти під прапор „Просвіти“!

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА“ Ч. 27.

Ю.-МА

Батькова тайна.

Господина сядла. Мене представила як найлюбішу приятельку, перед котрою зайво з чим-небудь скриватися. Так я й дізналася, що цей пан — скромний банковий урядовець, задля хліба мусів кинути улюблені студії, а це стало зморою його життя. Вчитавши оголошення, він зрозумів відразу, що п. Ванду (так звався моя господарин) послав йому якийсь провідання... Тут він поцілував руку п. Ванди й це була єдина ніжність, яку проявив того дня.

Мені сподобалося його становище, ясне й рішуче: „Потребу грошей на студії й тому суди приїхав“, а мліало мені його ще більше те, що він не брався кривити п. Ванду головою любовними теревеннями, які до неї завсім не підходили. І коли відхав, обіцяючи за два тижні приїхати знову, залишив по собі якийсь вражіння. Мені сподобалася в ньому людина, а п. Ванда закохалася в нього з місця.

Поталася їдзін, хоч і не зовсім безкорисна. Пішло з того, що я помітивши як його швидко випрессоване, гарне обривання, гладко світяться протертими місцями і хоч дуже чисте так не покриті сльозами зморщинами, я звернула на не увагу п. Ванди. Вона нічого не сказала, але на Миколи поїхала до Львова пачка матеріалів на кілька убірних. За вбривими пішли ще інші речі, а дедаль почали відлізати у сторону Львова чекі й гроші переклади.

Та по справедливості мушу сказати, що „смиць“ (так звали ми поміж собою конкурентів п. Ванди), ніколи сам не впоминався на гроші ні не „вмичував“ їх. П. Ванда, в котрої телачий захват переходив понові у глибше материнське почування, охоче сама допомагала „смиць“ до студії та тішилася мов справжня мати першим свідомством намово початих наук.

Еспанські національні літаки „збомбардували Мадрид“ булками.

Як подають з Бургосу, в понеділок пополюди 30 національних бомбових літаків перестало над Мадридом і — не зважаючи на сильний вогонь протилетунських батарей — скинуло 178.000 булок. Так вшанувало національне летунство 2. роковини іменування ген. Франка головою держави.

НАД ЕБРОМ.

Національне командування повідомляє: Національні війська пішли вперед на фронті Ебра, здобуваючи 10 ворожих становин.

Червоні втратили 387-ох полонених і 4 літаки.

Барселонське міністерство оборони підтверджує, що над війська заняли у Сієра Леїаль де ля Торре над Еброю три гори, при тому потерпіли великі втрати.

НАЦІОНАЛЬНІ ЛІТАКИ ЗБОМБАРДУВАЛИ ДВІ ПРИСТАНІ ЧЕРВОНИХ.

Як подають зі Саламанки, національні летуни збомбардували військові об'єкти у пристанях Аліканте й Магон.

для ПАНЬ найновіші і наймодніші ПЛАЩІ підбиті футром. Найбільший вибір у фірмі
Повшехни Склад Одзежи Львів, Пасаж Миколая.

Гора з горою не зідеться, але людина з вигрою

Кожний з нас мріє про вигру. Кожний у думках рахує, що купити, колиб так припала йому більша вигра. Кожний хотів би, і зовсім правильно, улежати собі життя якнайкраще, забезпечити спокійну майбутність родині, обезпечитися перед недугою, старістю і нездібністю до праці.

Всі про це думають, але не всі роблять те, що привело би їх на аластиву дорогу, що вказало би їм зустріч із вигрою.

Коли поглянемо навколо, серед знайомих і сусідів, переконаємося, що багато з них належить до цього роду людей, які хочуть, щоб щастя й успіх сами до них прийшли. Це є ті, які незмінно говорять: „Треба ужити лютерійний лось, спробувати щастя...“, але на ній все й кінчається. Шойно по тижненні, переглядаючи список вигр, нарікають: „Ну, чи не казав я? Виграв мій лось! Саме про це число я думав“. А коли спитаєш їх, чому не взяли лось, відповідують: „Ех, якби я взяв, так програв би! Треба мати щастя!“.

Цих загальків є тепер поправді щораз менше, бо кожний, хто прочитає часописи, має

змогу перекопатися, скільки і які є вигри, іростанній мільон, припав людям, які вийшли шістьоу назустріч. Бо на те те, щоб мати в житті щастя, щось осягнути, щось здобути, треба вийти тому чомусь назустріч, треба йому отворити двері. Виграти на лютерії може кожний, але тільки той, хто не буде співзвучатися з закупом льосу.

Гора з горою не зідеться — каже привілка — але людина з вигрою дуже часто сподіється.

ЯПОНСЬКИМ МІНІСТРОМ ЗАКОРДОН. СПРАВ СТАНЕ ТЕПЕРІШНІЙ АМБАСАДОР ЯПОНІ В ЛЬОНДОНІ?

Домей довідеться з достовірного джерела, що японський уряд запропонував теку закордонних справ японському амбасадорові у Льондоні Мамору Шіреміцу. Якби він відмовив, я міністра намітилиб амбасадора з Вашингтона. Піроші Сайтога

Вона переживала найкращі хвилини свого сіро-го життя і без огляду на дальші події заховала для нього до смерті глибоку вдяку.

Бабуня задумалась на часок, повела очима по принах і почала розказувати далі:

— Тимло, як одного разу, молодечим, радісним кроком вбігла пані Ванда до мене і кинувшись мені на шию, заплакала зі щастя: „Мій синцю — мій синцю, сьогодні мене поцілував.“

Ох! Як жаль мені стало цього хлопчини! Двадцять вісімлітній, життєрадісний мужчина (а такий був наш синцю) може „надскакувати“ п'ятдесятлітній поганій — ну! й ніде правди діти — ординарій бабі, але цілувати її, бути ніжним, це вже жертва! І я грішна спочувала йому, а не їй, хоч дивилася без засліплення, бачила, що вся ця комедія скоріше як пізніше закінчиться втечею жениха. Та покищо все йшло якнайгладше і пані Ванда готувалася до весілля. Поправді до „синцю“ ніколи ні словом не згадував про подружжя, але це розумілося само собою, він так поважно, по джентельменськи поставився від першого дня, що про іншого роду закінчення не могло бути й мови.

Пані Ванда не була егоїстка й не думала тільки про себе. Вона саме продала свою каміньку й рішила, що з вісімнадцяти тисяч, які дістала за неї, може сміло кинути два на початковий дарунок для свого хлопчини. Це й привело до катастрофи. „Синцю“ діставши відразу таку велику суму, лийонсь рішив, що на студії йому вже вистане, та більше не показався.

Пані Ванда попала у розпук: вона зовсім опустошилася, козася поспіхом їй ще більше, фарба хліла й шойно тепер можна було в поганьблених зморшках вчитати точно написану її метрику. Вона мабуть, сама абатнула, що її весна прийшла дещо запізно, бо під ударом долі спокійна й притихла, а на людський газм, що кинувся тепер на неї, як то кажуть мокрим радном, тільки боляче всмікалася.

Жаль було на неї дивитися, тому я, хоч зовсім не вірила в успіх своєї місії, згодилася на її багання поїхати до Львова, відшукати „сми-

ця“, щоб або повернути його до неї, або віддати гроші чи бодай добре змити йому голову. Та яка ждала мене несподіванка!

Під вказаною адресою (тимло кожний сід, так важко мені зближиться до цієї) виходжу на другий поверх. На дверях картка: панство Х. Ага! Мешкає з батьками, то й краще. Роскучу про все матері, а вона нехай рішає як знає. Стукаю. Відчиняє молоденька, прегарна чорнява з ранньому абранні. Перепрошую за ранню пору, але я з провінції, просто з поїзду, а п. Ванди справді до пана Х.

— Чоловік же лежить, нездужає щось, але прошу ближче, прошу сідати, я зараз повідомлю. А з ким маю приємність?

„Чоловік!“ Мої думки каламутяться так, що я насили шепчу „Марія“ і не сідаю, а паду в фотель. Та думки мої не довго вогтузилися зі сном „чоловік“, бо в ту хвилину, веселим, хлопцем кроком надбіг „смиць“ та відразу почав цілувати мене по руках. Я зробила експресс-ше лице, але його не зовсім не збентежило і він радісно говорив до жінки:

— Це бачиш, котику, пані Марія — прегарна, добра, кохана пані Марія, та, про котру я вже тобі тільки наросказував. Пані Марія, — звернувся до мене м'яко — прошу розповісти, пощом таке хмарне обличчя, коли котику дісталося радість? Нічогож злого не сталося! На щирою радість? Нічогож злого не сталося! Але дружиною вже два тижні, як поживаєшся, але лосі й не мав часу написати вам про це. Як ви не погнівалися, правда?... А що робить пані Ванда? — поспитав він раптово. І я повину була прийняти, що своїми неспотрібними іростанніми причинилася, хоч і не добровільно, до цього коротко, до нашого щастя. Не дивіться на мене так строго, мені насправді дуже байдуже, що думає собі про мене пані Ванда. Але я не можу стерпіти, щоб ви, пані Марія, не трудились й шанувати, думали погано про вас і дружиною, а то чого доброго й поживаєшся на нас! Тому дозволяю, що я розкажу вам як це черпа.

(Довіщення буде)

Правнича сторінка.

Чи греко-католицьким парохам прислугує звільнення від комунальних додатків до держ. ґрунтового податку?

М. А. ПАВЛЮКОВИЧ
присутній
своєю волістю
давати колір

Mag № 1
усуває паролі
і хоронить мо-
лосся перед
випадком.

Дуже радо відповімо на запитання, яке поставив адвокат В. Гриневич з Борожана на актуальному податковому форумі. Одночасно просимо автора цієї статті та інших наших адвокатів і правників-практиків надіслати до Редакції подібні статті на актуальні теми, що затроювали гостро актуальні справи українського громадянства. — Прям. Ред.

Постанова § 83. громадського закону з 12. серпня 1886 р. (Дл. Кр. З. ч. 19) звільняє душпастирів щодо їх конгрегів від обов'язку плачання додатків до безпосередніх податків, звільнюючи в цей спосіб католицьких парохів від обов'язку плачання комунальних додатків до державного ґрунтового податку.

Скарбові уряди на жаль цієї постанови дуже часто не респектують і вимірюють нашим парохам комунальні додатки до ґрунтового податку мотивуючи своє становище тим, що згадану постанову § 83. громадського закону відкинули статті XV. і XXV. конкордату. При тому скарбові уряди покликаються часто на § 1. роз'яснення през. ради міністрів з 25. III. 1933 р. у справі виконання постанов конкордату заключеного з Апостольською Столицею і на обіжники скарбових палат. На такі самі правні становища стоїть теж звичайно скарбові палати і вносять тут і там відклики від постанов скарбових палат зориваючи поладнунки негативні.

Тимчасом накладання на греко-католицьких парохів обов'язку плачання комунальних додатків до державного ґрунтового податку є суперечне з правом і правним поглядом Найвищого Адміністративного Трибуналу.

Зокрема у своєму присуді з 29. XII. 1930 у справі до ч. Рей. 996/29 Н. Т. А. висловив першим раз свій правний погляд, що якщо духовенство або церковне майно католицької Церкви користали в Польщі перед днем, від якого вони обов'язувалися конкордат, з звільнення від державних або комунальних податків, чи державних додатків, то цих звільнень не можна уважати суперечними зі ст. XV. конкордату, а тим самим їх не відкинула ст. XXV. конкордату, що обіймає derogаційну кляву лише для постанов, суперечних з постановами конкордату. З цієї правової засади виходить, що § 83. громадського закону з 12. VIII. 1886 не відкинула ст. XXV. конкордату і в конвенції греко-католицькі парохі є звільнені від обов'язку плачання комунальних додатків до державного ґрунтового податку.

Тому, що це правне становище Н. Т. А. скарбові уряди не асе респектують, справа відношення ст. XV і XXV конкордату до § 83. громадського закону опинилася другий раз у Н. Т. А., що повторює цю саму правну засаду у другому своєму присуді з 24. II. 1937. до ч. Рей. 3165/36. Третій раз опинилася ця сама справа в Н. Т. А. на підставі скарги, що її вніс греко-католицький парох о. І. Р. В покладанні цієї скарги Н. Т. А. у своєму присуді з дня 24. VI. 1938. до ч. Рей. 328/36 знову висловив правний погляд, що ст. XV і XXV конкордату не відкинули постанови § 83. громадського закону з 172. VIII. 1886 р. (Дл. Кр. З. ч. 19), що звільняє душпастирів щодо їх конгрегів від плачання додатків до податків безпосередніх і що наложення на католицьких парохів обов'язку плачати комунальних додатків до державного ґрунтового податку не має правної підстави. Одночасно Н. Т. А. відхилив оспорені рішення скарбової палати у Львові, в якій скарбова палата не взяла під увагу відклику о. І. Р. на постанову скарбового уряду в Борожані, що наложив саме на о. І. Р. обов'язок плачати клятву 78 ал. 34 сот. титулом комунальних додатків до першої сплати державного ґрунтового податку за 1935 р. від церковного майна в сумі 108 зол. 03 сот.

Дяк правне становище Н. Т. А. у дотичній справі є ясним і консентентним, нема певності, що скарбові уряди пристосують свою практику до правової засади, що її висловив Н. Т. А. у своїх присудах. Слід числитися з тим, що скарбові уряди далі будуть накладати на католицьких парохів згадані вище комунальні податки. І тут sunt scripta vigiliae і своїх прав слід боронити тим самим, що висота згаданих вище комунальних додатків є поважна і загальним

податковим обтяженні католицьких парохів ці комунальні додатки грають ролю зовсім не малою. Зокрема не слід допускати до правосильних дотичних постанов скарбових урядів і якщо внесеного відклику не візьме під увагу скарбова палата, тоді слід внести скаргу до Найвищого Адміністративного Трибуналу, що оспорене рішення скарбової палати відхилив згідно з правним становищем, яке заня у своїх згаданих вище трьох присудах.

Тому в кожнім окремій випадку необхідна правна оборона порушеного права. Занедбання цієї оборони веде до правосильності дотичних платничих наказів скарбових урядів, що внаслідок занедбання доджників стають формально-правною підставою стягнення цих комунальних додатків, хоч згідно з постановами матеріального права державному скарбові ці додатки не належать.

Така індивідуальна оборона зв'язана з деякими коштами, але на це нема ніякої ради. Можна лише сподіватися, що скарбові уряди змінять свою практику і в усіх випадках на майбутнє будуть респектувати правне становище Н. Т. А. якщо вони побачать, що кожний випадок порушення постанови § 83. громадського закону викличе з боку доджників відповідну правну реакцію.

Крім індивідуальної оборони, були би вказані також відповідні заходи католицької церковної ерархії і політичних чинників перед мі-

ністром скарбу у тому напрямі, щоб міністерство скарбу видало усім скарбовим урядам доручення не накладати у майбутньому на католицьких парохів комунальних додатків з огляду на правну засаду, висловлену Н. Т. А. в його трьох згаданих вище присудах, що її мусить респектувати скарбова влада, якщо присуди Н. Т. А. мають мати реальну вартість.

Це все про футуру. Про претеріто не можна забувати, що наслідком невнесення своєчасно доджниками відкликів — державний скарб, а радше самоуправні установи дістали від католицьких парохів у минулих роках титулом комунальних додатків дуже поважні суми, користаючи з формальної правосильності дотичних платничих наказів, хоч ці додатки з матеріально-правного боку, як це ствердив трикратно Н. Т. А. у своїх присудах, їм не належали, бо не мали правової підстави.

Справа есентуальної боніфікати цих додатків, хочби лише частинна і розложена на довгий час є над'ї приманлива, щоб про неї тут не згадати, без огляду на величезні труднощі з якими булаб зв'язана її реалізація. На всякий випадок одно не робить її цілком безнадійною: йде про справу цілого католицького духовенства, а не лише про справу греко-католицьких парохів. І тому було би добре, щоб про неї подумали наші церковні і політичні чинники.

Адв. д-р Володимир Гриневич.

Головні постанови виборчої ординації по союму.

П. 1)

Предсідник окружної виборчої комісії оголошує оповістками не пізніше ніж 45-го дня по розписанні виборів до союму в усіх волостях виборчої округи листу кандидатів на посади з поданням дня і години голосування. Голосування відбувається одного дня в цілій державі без перерви від год. 9-тої рано до год. 9-тої вечором, кіба, що всі виборці дотичної виборчої округи віддадуть раніше свої голоси. Підчас голосування та устійнення висліду голосування у виборчому льокалі можуть бути присутні мужі довіря, зголошені по одному на обвід кожним з кандидатів на посади.

В дні голосування не вільно: виголошувати промов, роздавати летючок ні в який спосіб агітувати у промірі 100 метрів; входити до виборчого льокалю особам, які не беруть участі в голосуванні або у виборчих чинностях.

Предсідник „обоводової“ виборчої комісії стоїть на сторожі ладу в часі голосування і над забезпечкою тайності голосування. Перед голосуванням комісія провірює, чи урна порожня, опісля замикає її. Аж до закінчення голосування не вільно отворити урни. Кожний виборець голосує особисто і може віддати голос лише у одному обводі. Виборці каліки можуть при голосуванні послугуватися допомогою довіреної особи. Предсідник і члени обоводової виборчої комісії та особи, які виконують сторожу при виборчих комісіях, можуть віддати голос в обводі, в яким урядують у дні голосування. Віськові, які не належать до змобілізованих частин війська або військової маринарки — не беруть участі в голосуванні. Виборець, який не має документів, може покликатися на свідоцтво двох достовірних осіб, відомих комісії, що рішає остаточно у справі тотожності особи. Голосування відбувається так: виборець подає своє ім'я і привізви та адресу. Комісія провірює, чи виборець є у списі. Ствердивши це виборець дістає коверту і картку до голосування, на якій виборець означає рисками прізвища двох кандидатів, на яких хоче віддати голос. Цю картку вкладає до коверти, яку віддає предсідникові виборчої обоводової комісії, який у присутності виборців вкладає картку до урни. У виборчому льокалі будуть уладжені заслони, що забезпечуватимуть голосування. Картку до голосування й урядових коверт достарчає обоводовим комісіям предсідник окружної виборчої комісії. Картки до голосування будуть виконані з білого паперу і заосмотрені печаткою окружної виборчої комісії. На картці є видруковане число і назва виборчої округи та чергові числа, імена і прізвища кан-

дидатів на посади, видрукованих в черві поміщення їх на листі та вняснення для виборця про спосіб виповнювання картки. Урядові коверти є зроблені з непрозорого паперу з печаткою окружної виборчої комісії.

Голосування не вільно переривати. Обоводова виборча комісія може відложити голосування лише з причини випадку вищої сили і не довше ніж до чергового дня. Тоді комісія опечатує урни і виборчі акти та віддає їх предсідникові на переховання під його особистою відповідальністю.

По скінченні голосування обоводова виборча комісія устійнює вислід голосування. Про неважність картки до голосування рішає обоводова виборча комісія. Не важні є картки до голосування без коверти або в неурядових ковертах; картки неостемпльовані печаткою окружної виборчої комісії. Якщо на картці є зазначене прізвище лише одного кандидата — картка є важна. Ординація каже, що виборець віддав голос лише на того одного кандидата. З кількох знайдених у коверті карток однаково виповнених — важною є лише одна картка. Якщо в коверті є картки різно виповнені, всі картки є важними. По списанні протоколу зі своїх чинностей обоводова виборча комісія негайно відсилає до окружної виборчої комісії.

Третього дня по голосуванні окружна виборча комісія приступає до устійнення висліду голосування в окрузі і признає мандати тим двома кандидатам на посади, які дістали найбільше число голосів, але не менше ніж 10 тисяч. Якщо ніодин з кандидатів на посади не дістає щонайменше 10 тисяч голосів, міністр внутрішніх справ розписує нові вибори в окрузі і то в речинні трьох місяців від оголошення висліду виборів до законодавчих установ.

12-го дня по голосуванні оголошує генеральний виборчий комісар в урядовій газеті вислід виборів до союму, а саме: імена, прізвища, вік, заняття і місце замешкання вибраних послів. День пізніше генеральний комісар пересилає достовірну грамоту.

До 7 днів по оголошенні висліду виборів кожний громадянин який має право вибирати до союму, може внести протест до Найвищого Суду проти виборів в окрузі до якої належить їх розглядає і вирішує Н. Суд.

*) Гл. „Ціло“ ч. 20

Чим Ви причинилися до звеличання Ювілею Польщі?

Правничка сторінка.

Чи греко-католицьким парохам прислугує звільнення від комунальних додатків до держ. ґрунтового податку?

Mag. 1
усуває паролі
і хоронить во-
лосси перед
випадом.

Дуже радо містимо надіслану нам статтю адвок. д-ра В. Гриневича з Бережан на актуальну податкову тему. Одночасно просимо автора цієї статті та інших наших адвокатів і правників-практиків надіслати до Редакції подібні статті на актуальні теми, що затривали гостро актуальні справи українського громадянства. — Прим. Ред.

Постанова § 83. громадського закону з 12. серпня 1866 р. (Дн. Кр. З. ч. 19) звільняє душпастирів щодо їх контролю від обов'язку плачання додатків до безпосередніх податків, звільнюючи в цей спосіб католицьких парохів від обов'язку плачання комунальних додатків до державного ґрунтового податку.

Скарбові уряди на жаль цієї постанови дуже часто не респектують і вимірюють нашим парохам комунальні додатки до ґрунтового податку мотивуючи своє становище тим, що згадану постанову § 83. громадського закону відкинули статті XV. і XXV. конкордату. При тому скарбові уряди покликуються часто на § 1. роз'яснення през. ради міністрів з 25. III. 1933 р. у справі виконання постанов конкордату заключеного з Апостольською Столицею і на об'язки скарбових палат. На такі самі правні становища стоїть теж звичайно скарбові палати і внесені тут і там відклички від постанов скарбових урядів зривають поладнання негативно.

Тимчасом накладання на греко-католицьких парохів обов'язку плачання комунальних додатків до державного ґрунтового податку є суперечне з правом і правним поглядом Найвищого Адміністративного Трибуналу.

Зокрема у своєму присуді з 29. XII. 1930 у справі до ч. Рей. 996/29 Н. Т. А. висловив перший раз свій правний погляд, що якщо духовенство або церковне майно католицької Церкви користали в Польщі перед днем, від якого почав об'язувати конкордат, з увільнення від деяких державних або комунальних податків, то цих увільнень не можна уважити суперечними зі ст. XV. конкордату, а тим самим їх не відкинула ст. XXV. конкордату, що об'язує дерогацію калязулю лише для постанов, суперечних з постановами конкордату. З цієї правової засади виходить, що § 83 громадського закону з 12. VIII. 1866 не відкинула ст. XXV. конкордату і в конвенції греко-католицькі парохі є звільнені від обов'язку плачання комунальних додатків до державного ґрунтового податку.

Тому, що це правне становище Н. Т. А. скарбові уряди не все респектують, справа відношення ст. XV і XXV конкордату до § 83. громадського закону опинилася другий раз у Н. Т. А., що виступила по саму правну засаду у другому своєму присуді з 24. II. 1937. до ч. Рей. 3165/36. Третій раз опинилася ця сама справа в Н. Т. А. на скарзі, що її вніс греко-католицький парох о. І. Р. В покладанні цієї скарзи Н. Т. А. своїм присудом з дня 24. VI. 1938. до ч. Рей. 3165/36 знову висловила правний погляд, що ст. XV і XXV конкордату не відкинула постанови § 83. громадського закону з 12. VIII. 1866 р. (Дн. Кр. З. ч. 19), що звільняє душпастирів щодо їх контролю від плачання додатків до податків безпосередніх і що наложених на католицького парохів обов'язку заплади комунальних додатків до державного ґрунтового податку не має правної підстави. Одночасно Н. Т. А. відкинула оспору рішення скарбової палати у Львові, в якій скарбова палата не взяла під увагу відкличку о. І. Р. на постанову скарбового уряду в Бережані, що наложив саме на о. І. Р. обов'язок заплатити злоту 78 ал. 34 сот. титулом комунальних додатків до першої сплати державного ґрунтового податку за 1935 р. від церковного майна в сумі 108 ал. 03 сот.

Цей правний становище Н. Т. А. у дотичній частині є ясне і консеквентне, нема певности, що скарбові уряди пристосують свою практику до правової засади, що її висловив Н. Т. А. у своїх присудах. Слід числитися з тим, що скарбові уряди далі будуть накладати комунальні податки на греко-католицьких парохів згаданих вище кошиків своїх прав слід боронити тим, що висота згаданих вище комунальних додатків є поважна і в загальнім

податковім обтяженні католицьких парохів ці комунальні додатки грають ролю зовсім не маловажну. Зокрема не слід допускати до правосильних дотичних постанов скарбових урядів і якщо внесеного відкличку не візьме під увагу скарбова палата, тоді слід внести скаргу до Найвищого Адміністративного Трибуналу, що оспорує рішення скарбової палати відхилити агідно з правним становищем, яке заняв у своїх згаданих вище трьох присудах.

Тому в кожному окремій випадку необхідна правна оборона нарушеного права. Занедбання цієї оборони веде до правосильности дотичних платничих наказів скарбових урядів, що внаслідок занедбання довжника стають формально-правною підставою стягнення цих комунальних додатків, хоч згідно з постановами матеріального права державному скарбові ці додатки не належаться.

Така індивідуальна оборона зв'язана з деякими коштами, але на це нема ніякої ради. Можна лише сподіватися, що скарбові уряди змінять свою практику і в усіх випадках на майбутнє будуть респектувати правне становище Н. Т. А. якщо вони побачать, що кожний випадок порушення постанови § 83. громадського закону викличе з боку довжників відповідну правну реакцію.

Крім індивідуальної оборони, були би вказані також відповідні заходи католицької церковної ерархії і політичних чинників перед мі-

ністром скарбу у тому напрямі, щоб міністерство скарбу видало усім скарбовим урядам доручення не накладати у майбутньому на католицьких парохів комунальних додатків з огляду на правну засаду, висловлену Н. Т. А. в його трьох згаданих вище присудах, що її мусить респектувати скарбова алада, якщо присуди Н. Т. А. мають мати реальну вартість.

Це все про футуру. Про претеріто не можна забувати, що наслідком невнесення своєчасно довжниками відкличок — державний скарб, а радше самоуправні установи дістали від католицьких парохів у минулих роках титулом комунальних додатків дуже поважні суми, користуючи з формальної правосильности дотичних платничих наказів, хоч ці додатки з матеріально-правного боку, як це ствердив трикратно Н. Т. А. у своїх присудах, їм не належалися, бо не мали правової підстави.

Справа есентуальної боніфікати цих додатків, хочби лише частинна і розложена на довгий час є над'я приманлива, щоб про неї тут не згадати, без огляду на величезні труднощі з якими булаб зв'язана її реалізація. На всякий випадок одно не робить її цілком безнадійною: йде про справу цілого католицького духовенства, а не лише про справу греко-католицьких парохів. І тому було би добре, щоби про неї подумали наші церковні і політичні чинники.

Адв. д-р Володимир Гриневич.

Головні постанови виборчої ординації до сойму.

п. 1)

Предсідник окружної виборчої комісії оголошує оповістками не пізніше ніж 45-го дня по розписанні виборів до сойму в усіх волостях виборчої округи листу кандидатів на посади з поданням дня і години голосування. Голосування відбувається одного дня в цілій державі без перерви від год. 9-тої рано до год. 9-гої вечору, хіба, що всі виборці дотичної виборчої округи віддадуть раніше свої голоси. Підчас голосування та устійнення висліду голосування у виборчому локалі можуть бути присутні мужі довіря, зголошені по одному на обвід кожним з кандидатів на посади.

В дні голосування не вільно: виголошувати промов, роздавати летючок ні в інший спосіб агітувати у промірі 100 метрів; входить до виборчого локалю особам, які не беруть участі в голосуванні або у виборчих чинностях.

Предсідник „обоводової“ виборчої комісії стоїть на сторожі ладу в часі голосування і над забезпечкою тайности голосування. Перед голосуванням комісія провірює, чи урна порожня, опісля замикає її. Аж до закінчення голосування не вільно отворити урни. Кожний виборець голосує особисто і може віддати голос лише в одному обводі. Виборці каліки можуть при голосуванні послугуватися допомогою довіреної особи. Предсідник і члени обоводової виборчої комісії та особи, які виконують сторожу при виборчих комісіях, можуть віддати голос в обводі, в яким урядують у дні голосування. Військові, які не належать до змобілізованих частин війська або воєнної маринарки — не беруть участі в голосуванні. Виборець, який не має документів, може покликатися на свідство двох достовірних осіб, відомих комісії, що рішає остаточно у справі тотожності особи. Голосування відбувається так: виборець подає своє імя і прізвище та адресу. Комісія провірює, чи виборець є у списі. Ствердивши це виборець дістає коверту і картку до голосування, на якій виборець означає рисками прізвища двох кандидатів, на яких хоче віддати голос. Цю картку вкладає до коверти, яку віддає предсідникові виборчої обоводової комісії, який у присутности виборця акидає картку до урни. У виборчому локалі будуть уладжені заслони, що забезпечуватимуть голосування. Карток до голосування в урядових ковертах достарчає обоводовим комісіям предсідник окружної виборчої комісії. Картки до голосування будуть виконані з білого паперу і з оглядними печаткою окружної виборчої комісії. На картці є видруковане число і назва виборчої округи та чергові числа, імена і прізвища кан-

дидатів на посади, видрукованих в черзі поміщення їх на листі та виснесених для виборця про спосіб виповнювання картки. Урядові коверти є зроблені з непрозорого паперу з печаткою окружної виборчої комісії.

Голосування не вільно переривати. Обоводова виборча комісія може відложити голосування лише з причини випадку вищої сили і не довше ніж до чергового дня. Тоді комісія опечатує урну і виборчі акти та віддає їх предсідникові на переховання під його особистою відповідальністю.

По скінченні голосування обоводова виборча комісія устійнює вислід голосування. Про неважність картки до голосування рішає обоводова виборча комісія. Не важні є картки до голосування без коверти або в неурядових ковертах; картки неостемпльовані печаткою окружної виборчої комісії. Якщо на картці є зазначене прізвище лише одного кандидата — картка є важна. Ординація каже, що виборець віддав голос лише на того одного кандидата. З кількох знайдених у коверті карток однаково виповнених — важною є лише одна картка. Якщо в коверті є картки різно виповнені, всі картки є важними. По списанні протоколу зі своїх чинностей обоводова виборча комісія негайно відсилає до окружної виборчої комісії.

Третього дня по голосуванні окружна виборча комісія приступає до устійнення висліду голосування в окрузі і признає мандати тим двома кандидатам на посади, які дістали найбільше число голосів, але не менше ніж 10 тисяч. Якщо віднини з кандидатів на посади не дістав щонайменше 10 тисяч голосів, міністр внутрішніх справ розписує нові вибори в окрузі і то в речинці трьох місяців від оголошення висліду виборів до законодавчих установ.

12-го дня по голосуванні оголошує генеральний виборчий комісар в урядовій газеті висліди виборів до сойму, а саме: імена, прізвища, вік, заняття і місце замешкання вибраних послів. Дев'ять пізніше генеральний комісар пересилає достовірну грамоту.

До 7 днів по оголошенні висліду виборів кожний громадянин який має право вибирати до сойму, може внести протест до Найвищого Суду проти виборів в окрузі до якого належить їх розглядає і вирішує Н. Суд.

*) Гз. „Діло“ ч. 39.

Чим Ви причинилися до звелчання Юлізею Палевічу?

Сторінка без політики.

Муравлі випили бочку пива.

На місто Порт Дарвін в Австралії впала недавно велика катастрофа, а саме спракнула велика кількість муравлів. Ці біло-жовті муравлі мають коло пів сантиметра довжини та мають при цьому незвичайно сильно розвинені щелепи, якими перетинають усе, що лиш на своїй дорозі зустріть.

Муравлі дібулися до магазину одного броваря, в якому стояло вісімдесят бочок із

пивом. На другий день у магазині залишилися лиш... запахи пива. Муравлі випили пиво і випили до того навіть бочки, з яких залишилися лиш металеві обручі. У повені пива затонула маса муравлів, однак це не стримало інших муравлів у їх несамолюбному поході.

Проти муравлів ужили мешканці Порту Дарвіна отруйних газів.

— о —

Дістав 21 капелюхів замість одного вкраденого.

Під час судової розправи, яка відбулася в одному з бостонських судів, прокураторові акція хтось капелюхів з одягалим, яка притискала до сари розправ.

Прокуратор заважав на негайно всіх присутніх у суді поліцейських і відстав оголошенням звільняти злодія, щоб йому виставити капелюхів. В оголошенні прокуратор для замітку, що він знає вигадку злодія та що до 24 годин капе-

люха не зложити злодія у судового дверника, дасть наказ арештувати злодія.

Оголошення мало несподіваний успіх: Портірові принесли негайно 21 капелюхів. Між тими капелюхами був теж і капелюх прокуратора.

Виявлялося, що 21 осіб украло того дня чужі капелюхи в судовому будинку.

— о —

Недбайлива публіка.

Під час чистки органів в однім з льондонських костелів, робітники зобрали пів тисячі різноманітних сміття. Було там помагань, бананове лушпиння, паперці з цукор-

ків та цукор, кістки черешень, сливок, вишень. Все те кидали ті, що відвідували церковні хори за органом, або навіть до середини трубних сопілок.

Припадок найкращим детективом.

Криміналісти знають добре, як воно часто трапляється, що припадок бере на себе найкращий розум детектива. Анім може й не припадок, лиш вплив якихсь темних немилосердних правих життя?

Незвичайно цікавий був припадок із німецьким убивством Генігом. Завдяки незвичайній хитроумності та зручності вдалося йому втекти з рук поліції. Утеча відбувалася по дахах берлінських будівель і кінці убивці пропав, як кміт у воді. Поліція пошукала ще кілька разів на його слід, однак він на кожний раз вилонювався з рук, наче мух. Даремно теж шукали за ним стежники ластиків.

Минуло біля пів року після втечі Геніга, украв хтось одному вільному у Штермі ровер. Великий хвилює за злодієм та почав його здогадувати. Злодія перекривав з ровером. Находять поліцейські, який не знав, що на те, що злодія грабить револьвером арештує його та веде

на поліцію. Там негайно виявлялося, що арештованим „невинним“ собі злодієм роверу був відомий злочинник Геніг.

У 1908 р. знайшли в Хемпці трупа якогось Креслера. Лікарська обдування вирішила, що це було самогубство і трупа спалили. Тоді рідня вбитого почала шукати за завіщаним. Єдиним спадкоємцем Креслера була його наречена Грета Баер.

Кудись поділася Грета Баер?

Пізнавши у вилітці Грету арештували під замітку, що вона вкрала з підручної каси директора захисту для вбогих 300 марок готівки та книжечку ощадності. Це виплило деяке підозріння серед рідні вбитого. Переведено графологічної оглядини завіщання. Знавці не виключали, що завіщання сфальшоване. Рідня ввела проти Грети скаргу, яка по кількох місяцях довела до того, що призналася до вбивства нареченого та сфальшування завіщання.

Фальшива амбіція причиною згуби.

Характеристичною рисою психології злочинець є фальшива амбіція. Люди слабкої вдачі люблять залюбки робити зі себе щось більшого, як вони в дійсності є. Ім властиве тоді, що вони навіть актори — тому теж немагаються звернути на себе увагу публіки. Буває так, що саме ці фальшиві амбіції ведуть до руки справедливості. За П. білентем злочинник робить дурини, які можна використати лиш для того, щоб злочинник звернути на себе увагу і залюбки чванитися.

Володими Кресні, який цього року убив в Абрискі 82-літню старушку, вдалося втекти під час транспорту до вилітці. Негайно поліція перекривала об'їзди, але злочинник не знайшов.

Згадка злочину йде слід-уелід.

Божий майбутній час про те, що у вилітці сиротничого виховання, людини переставляють перед очима мемуарна фільма цілого життя. Психологи пояснюють це в той спосіб, що в людини живе згада кожного вчинку і що за згада може в довший каналі оживитися. Ця життєва правда має велике значення для судочної поліції. Во вилітці раз злочинник іде в пам'яті злочинник спільно з ним і в довший каналі вилітці його згада.

Ервін Редер убив батька. Під час слідства не могли йому нічого докзати і слідство припинило. Минуло від тієї пори довгих 16 літ. Ервін оженився та там став батьком.

Одного дня, коли він вернувся з берег домі, вистав у жіночій П. вилітці, яка оповдала про смерть свого батька. Редер сказав кілька слів про смерть свого батька в ризом заперка.

— А як ви так так хвалите, як мій батько?

Знайшов відразу набрала підозріння й повідомила про це поліцію. Нове слідство довело до цього, що правда вийшла наверх.

Те, що згада злочинник не відступає від злочинця ні на крок, свідчить ще іша подія, яка тривала була в Лоді. Перед п'ятидесяти роками помер там багатий землевласник. Під час секції знайшли арешник, однак жінці, на яку впадо підозріння, не могли нічого докзати.

Лиш у думці молодій жінки згада згада згада згада та глибокий жалю в серці матері покійного. І так минуло 15 літ. Одного дня старушка оповдала невістці дивний сон, який приснився 18 років, а саме вона бачила, як невістка силала отруту до лави її сина. Ця сонна згада, дивного злочинника сильно скаржувала убивцю, яка теж мимоволі сказала:

— Коли так говорити, то злодія, так було.

Ось такі приклади існують найкраще,

що найнебезпечнішим детективом для злочинця є їх чванливість, припадок та пам'ять, що кермує пласкливо голос совісті.

НЕСЧАСЛИВА ЛЮБОВ.

Десятилітній студент університету Опто Кельнер оженився з 17-літньою Ашою Браун. Батьки, які не хотіли погодитися на таке неспівіснне подружжя мусили з наказу суду удержувати молоду пару. Зі самого кохання не могли жити, а що їх фінансові умови були чимраз гірші, вони упиливали жалю вилітці. Вони падали на свою адресу величезну суму й коли листар приніс гроші, вбили його в господню, в якій мешкали. Таким чином молоді законали вбили 3.000 марок.

Поліція перевела докладне слідство, однак не могла попасти на слід.

Минуло 5 літ і з'ясувалося, що жалю вилітці життя ластаря пропадає в забутті шодиною бурливого життя. За той час любов молодого пари сильно проходила й з палкої любови зродилася ворожбта, а то й ненависть. Колиж укіш прийшло до розводу — муж у приступі задржати оголосився на поліції та зложив згадки про вилітці, що він його на спілку з жінкою занава. Обое злочинниця стрінула заслужив смерті.

ОКРЕМЕ ТОВАРИСТВО УЛАДЖУЄ ДІТЕЧІ ПЛОЩІ ДО ЗАБАВ.

Тому, що в Англії трапляються чимраз частіше випадки, що батьки переїждять дітей, які бавляться на дорогах та на вулицях, створили там окремий комітет, який головним завданням поставив собі уладити по всіх містах оселі та містечках, які лежать при рутині дорогах, спеціальні площі для дітей.

Як виходить зі статистичних даних, що з вилітці той комітет, таких площ до дитячих забав треба буде вилітці в цілій Англії 10 тисяч. Комітет зорганізував багато товариств, яких члени змогли на себе взяти (одні пенсії тихіше). За гроші з цього вилітці мають уладжувати площі для дитячих забав.

Це незвичайно корисне товариство збрало вже 25 тисяч членів. Найстаршим членом товариства є 82-літній лорд Десборі, який дододом 5-літній хлопчина, син вилітці льондонського промисловця Ешарда Барнса.

Комітет виступив в вилітці, щоб усі автомобілі платили окремий податок, який значений саме на уладжування різних дитячих забавових теренів. Свій внесок окреме товариство в той спосіб, що автомобілі повинні на цьому жвавіше згадати, що на вулицях та дорогах не бавляться діти.

НОВИЙ ЛЕГКОПАД.

Одні льондонська фабрика легкових машин дала в пресі до відома, що вдалося їм вилітці струувати зовсім новий рік легкокоп. Цей легкокоп дитися з одомом та зовсім не спільне рухів людини. Легку вилітці його жвавіше як звичайний одит.

Кажуть, що новий рік легкокоп дитися пильний а ужитті. Близькі подробиці, як ужити нового легкокоп, поки не дитися.

КЛИНКА ДЛЯ РОСЛИН.

У містечку Кембер (Австралія) одні огородині зложив клінку для кохання та інших кімнатних рослин.

Клінка має великий ужиток серед кімнатних рослин і має вже таку дитя, що неї користують не лиш кімнатні рослини, а навіть дитячі, які тримать вилітці вилітці, або самі їх вилітці вилітці вилітці.

Студентські однострої і одні
у великій однострої на одні
у ШАПІРІ вул. ЛІНІЙСЬКА

十

Тому, що про такі плани нового перегрупування держав середньої Європи під проводом Польщі в польській пресі нема навіть намітку, не згади, скільки правди в повідомленні англійського пресового органу. Але згодом також про Мадярщину в польській пресі нема згадки.

Подяка.

На допомогу родичі Касперських

ГРАНИЦЯ МІЖ НІМЕЧЧИНОЮ ТА СУДІ
МИ ПОКИЩО ЗАМКНЕНА.

Ця постанова має на меті м. і. забезпечити населення, бо дотепер ще не позабрали м. і. усіх вибухових матеріалів, що їх повинні давати чехи.

Німецькі війська зняли 3. судетську олі-

Безсмертна наївність.

Перед кимсьма днями трапився цього роду останній випадок крадіжкі на городеньській дільниці. Цим разом один купець не маючи до-

піра до фінансових установ, сховав 2100 зол. у печі, вірячи, що нікому й на думку не приде шукати там грошей. Однак сауниція була більш спритна від свого хазяїна — вкратила гроші і втіла. А про скільки подібних випадків пошкодологи навіть не повідомляють поліції, соромлячись власної наївності і дурноти. Найменше знає стільки таких випадків крадіж, траплялися в цім часі у Львові, бо людська наївність безсмертна, а наївних так багато.

А саме таким певним капіталом є гроші, вложені в Комуністичні Каси Соціалізму міст Львова та її відділ при вул. Городельській 60/Жовківській 75 і Личаківській 55. Хто там осядає, той усе заробить, ніколи не втратить і не виставить себе на осміх.

Як твердить „Дейлі Експрес“, Англія дотримується у найбільшій частині армію та флот. Рівночасно планують прискіпати будівництво нових кораблів.

НОВИНКИ.

— Конфіскація „Діла“. Вчорашні (21) „Діла“ підлягають конфіскації за відсутності ток про Закарпаття на другій сторінці і за відсутності короткої замітки про деякі радянські воєнні сторінки згорі.

— В Українським Лікарським Товаристві чергові сходили членів у п'ятницю 7. а. в 7. вечір у власній домівці. На сході були ме д-р Богдан Гордійський, своїм доповіддю п. н. "Визначення комплексу у туберкульозних молочків та людей".

— Українське Фотографічне Товариство.
Львів, вул. Шашкевича 5 що єсть найбільш
ширші товариські сходили з доповіддю
тох у 18 год. Читальня чинна що єсть в
18—20.

[illegible]

Від черги сіт, майже щомісний довідуємося про людей, які виграли білани або мекані суни на Класовій Лхотері. Перед кількома днями м'євосту пазали двох нових мліонєрєв, а 43-т Лхотєрєв, якє неадєвєв мліонєрєв, прїносє нєзємєлє Кїлєвє новїм прївїлїєм.

Ізраз ми вже говорили про те, що думають про медичну роботу люди, які виграли великі суми. Однак варто згадати, що й по кімнаті міських і провінцій. Що вони зробили в тринадцять? Розуміється, тяжко знайти їх усіх сьогодні. Тах, на яких числах вони мірили є мішка дельто. Про певних випадках збігів, вони і не знали.

Правдою є, що всім їм вкраїні привнесли шкідливі привабливі майже всім. З відомим нам випадком людини один, до якого людини, але добре зарекомендувалися, проте цілком дотримувалися в інших речах. В діяльності людини його шкідливо. Накази інші не тільки зберігали книгу, але ще й віддавали її.

Помішували готівку передовсім у нерухомих
справах, купували землю і дома. Один з грабів зі-
дував гарний тотальний пансіон у відомім міс-
ці. Дві інші залозили велику торгівлю побутовими
іса об'єктами. Вони їм вважалися шановними. Од-
на з них знову виступила дуже добросовісною

наторію, а молодий католицький священник
більшу частину вигри жертвував на доброді-
іах, а на решту грошей виїхав до Риму, де ві-
бував вищі теологічні студії.

Багато новоспечених „мільйонерів“ змінив
автом свій професій. Листар має тепер кольо-
ріальну іррадіацію. Студент архітектури має гар-
ний підміський маєток, де завзято господи-
рять, адвокатський аспірант стає потенційним
діячем торгової мануфактури в Додзі.

Жінки містили гроші передовсім у банках і у варіантних паперях, дозволяючись невеличкі (двадцять тисяч і більше річю) доходи, з огляду на це, Клавка з них виїхати зовсім, однак одне їй дуже швидко, бо вже розвелася. Старша її, яка мала Клавку жінку, вибудувала кожному гарну ділянку під Варшавою, бачачи, щоб кожна з них мала на старість дах над головою.

Шкаже, що майже ніхто не ховатися зі своєю вірою на долоті. Навішки: rado опові-
дати про свої перші враження і хоча вже раз в
громаді, дзвони сповідаються дзвоник вір-
люди, які змненіаю пам'ятати кожну дату т-
вони і кімко тяжко мавперед згадувати, с-
люди

Перевози: МЕБЛІВ, ТОВАРІВ,
МІЖМІСЛОВИ ТРАНСПОРТИ СА-
МОХОДАМИ, магазинів, ін-
касо. Фахова обслуга, МЕБЛЕВІ
ВОЗИ. 2103 1-8

Спеціалізовано-перевозова кооператива
Г А Р М А
Львів, Потоцького 11 а. Тел.: 111-21.

† Посмертні згадки.

Катерина Слюзарова, вдова по купця, довголітня передплатниця „Діла“, померла в Коломиї 29. вересня ц. р. у 78. році життя. Похорон відбувся 1. жовтня ц. р. В. ІА ПІ

кінеш аїад ухвалив ще деякі резолюції, з яких найважливіша звертається із закликом до учительських кіл усіх загальних шкіл, щоб вони сталися прихильно до молодих, надійних талантів скрипки та не переважували їх непотрібніми школьними заняттями і йшли на руку їх музичній освіті.

— В Молоді Громаді, в четвер 6. ц. м. в год. 7. вечором інж. д-р Храпливий поділиться своїми враженнями теперішньої Німеччини. Вступ для членів і запроваджених ними гостей.

— Ше дві каміниці збудувати на площі Бандурського у Львові. Перебудова площі Бандурського у Львові триває далі. Вже збудували т. зв. факрикету. Тепер мають відреставрувати мурні барналіни. Перед мурами викопують суху форсу. Крім цього відсмонтувати випалову браму, що досі до половини закопана. Перед фосою буде дорога, що по збудуванні двох дальших каміниць піде до 25 м. ширини.

— „Ревілікація“ в Крем'янеччині. В Старій Олексії, крем'янечького повіту, відбувся акт консекрації архієпископського костела. Призначений був ксьондз інфулат Скальський із Луцька, командант крем'янечького гарнізону й командант відтинку КОП-у.

— Припинили „Нову Жечпосполіту“. „Нову Жечпосполіту“ припинили, як кажуть, у зв'язку з виступами того часопису у справі конфлікту з Чехословаччиною.

— Перед великим комуністичним процесом у Станіславіві. Дня 21. жовтня ц. р. починається у Станіславіві великий процес проти м-ра Насідовського зі Львова і понад 20 товаришів на комуністичну діяльність. Розправа триває в дні.

— Убивство в Магерові. До мешканця 35-літнього Маєна Робея, який мешкає у при-сілку Домичіві к. Магерова вдерлися к. півночі кілька невідомо напасників, які вилотили ві-ско й наставили кріси, домагалися від купця, який саме вернувся зі Львова, грошей. Робея став жінці дати напасникам 50 зол. Та банди-ти не задоволилися тим та загрозили, що як він не дасть цілої готівки, то його застрілять. Ро-бей дав 600 зол., усі гроші, які мав. Та з чо-го напасникам було ще мало й вони домагали-ся, щоб купець видав їм свій револьвер. Коли Робея дав бандитам револьвер, то один із бандітів приложив йому до уст дуло кріса й застріляв. Після того бандити втікли. Робея відвезли до Магерова, одначе купець по доро-зі вмер.

— Також людина. 40-літній Д. Микуляк з Микулеміш поз. Снятин бив коня, який його коштує дота, аж його убив. Очевидно, що то-го гуманного громадянина обвинувачено за жорстокість над звіриною, крім того власничка коня зажадала відшкодування.

— Наказав на себе руку 76-літній емерито-ний машиніст з Брюхович Ян Шпалет. При-чиною самогубства була хронічна недуга.

— Присуд на негідного антикаря. Апеля-ційний суд у Вільні затвердив присуд окруж-ного суду на антикаря Абрама Зельвінського з Діліска, який відмовився безплатно ліку, щоб ретувати потопельницю. До Зельвінського при-був якийсь Вісьневський брат дівчини, яку шо-ло добули з води і домагався потрібної ам-тражи до впровадження. Вісьневський не мав при-тоб грошей, а кожна хвилинка грозила пото-пельниць смертю. Негідний антикар відмовив-ся без грошей. Вісьневський змінив піти за грошми, за той час його сестра вмерла. Апеля-ційний суд засудив антикаря на 200 ал. гривини.

— Засудили поліція за побиття жінки. Ста-новницький окружний суд засудив на 6 мі-сяць в'язниці з припиненням на 2 роки старшо-го вестерукавого Яна Маркошицького з Черні-вока, який закував у кайдани Марію Гавриля-ничицю та бив її, намагаючись на ній вимусити розкош, вимов би вона вмерла йому годинник.

— Львівська хроніка. Вчора пізнім вечором кілька осіб біля Кадельської школи наїхали на парку на Сидію Гайця і побив її в голову предметом по голові. — На гор-і в селі Пелішнійській покинула якась жінка 1-річну дівчинку. Покинула віддала до місько-го сирітського заведення при вул. Кадельській. За-везли шукати поліція.

— Краєва хроніка. В селі Заріччя к. Десятини наїхали напасники жбана Василя Обідняка,

який від кількох років віа безпощадну бороть-бу з бандитами. — В селі Одаї Гориглядські пов. Товмач повісився на дереві Микола Гор-батий з розпущи, що а його вини згинула ко-рова брата, яку пас на копошині.

— Згоріло 170 будинків. В селі Любковичах сарненського повіту відбулася з покішко неустій-лених причин велика пожежа. Згоріло 170 меш-кальних будинків, багато інвентаря та плодів. Пожежу заволаштували щойно по 10 годинах. Вільше, як 100 родин залишилося без даху над головою. Пошкодованим організують допомо-гову акцію.

— Кіна на англійських військових кораблях. Бритійська адміраліція замовила за 50.000 фунтів штерлінгів 150 апаратів до висвітлю-вання звукових фільм, що їх змонтують на ан-глійських військових кораблях. Кожен член за-логи зможе щотижня оглянути фільму за 2 пенси і не мусить виходити на сушу до кіна.

— Явище фатаморгани, що його бачать в гар-ячі посушливі дні подорожні на пустині, бачили — на дніх — мешканці малярської пущи Гор-тобаль підчас осінньої погоди. Фата-моргана це марево, підчас якого подорожні бачать різні предмети, сховані за оком або за го-рою. нпр. корабель, верблюди, пальми і т. д. Виступає дуже часто в пустинях від відбиття променів світла на границі горішних верств повітря різної густоти, спричиненої різницею температури.

— Музей „Бойківщина“ в Самборі мав від 1. липня до 30. вересня ц. р. 14 каталогових чисел приросту до 4.680 включно. В поодиноких від-ділах прибуло предметів: у відділі археології 4, етнографії 5, історичних пам'яток 3, відзнак 3, печаток 3, ікон 1, монет 1; в архіві й бібліотеці документів нов. 6, книжок 19, часописів 436. — Жертводавцями були: дир. Бачинський Вол., дир. Бобовський І., інж. Бородайко К., інсп. Гла-дилович Т., проф. др. Зілинський І., о. Масляник І., дир. Менцінський О., проф. д-р Панькевич І., інж. Перекаша М., проф. д-р Книжинський А., дир. Скорик М., проф. Шумий К., п. Филіппак М. Жертводавцями складає управа Музею ширю подяку. — Одночасно управа Музею складає ширю подяку також тим прихильникам Музею, що на вістку про наші заходи роздобули фон-ди на будову доміжки поспішили зі своїми до-бровільними жертвами, не ждучи до часу, коли управа Музею відстане дозвіл на публічну збір-ку. Адреса Музею: „Бойківщина“, Самбір Тиха І. Конто в Українському Кооперативному Бан-ку в Самборі ч. 109 (складанки П. К. О. 508.060). Музей відчинений щоденно від год. 10—12 та 15—17. Замісцеві прогулянки просимо оголошу-вати бодай один день наперед.

— Важне для Пань Доу. Невіснущу книжку з при-писами д-ра А. Еттера ц. м. „Добра господарня пече са-ма“ можна дістати у всіх кооперативних драпачих і книгарнях. Ціна книжки 30 копійок. Книжечка неопієна дає багато приписів на пачиво й ін.

— Недуги переміни матерії. Дослідники на полі лі-карської науки щодо переміни матерії задовольні, що вивчають природної грівої води „Францішка Йосифа“ досягли значимі вислідки.

3 судової салі.

ВЕЛИКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС У ЛЬВОВІ.

У вівторок 4. ц. м. другого дня розправи. зізнавали ввесь час підсудні. Дотепер трибу-нал переслухав 19-ох підсудних. Десятьох під-судних, а саме: Іван Кукіль, Володимир Поте-рейко, Василь Сорока, Василь Ковалишин, Те-одор Орловський, Володимир Неньчук, Михай-ло Дмоховський, Григорій Шульган, Володи-мир Смага і Василь Крась призналися, що деякі з них належали до ОУН лише до весни, інші лише до осені 1935. р. Підс. В. Ковалишин рі-шуче заперечив, будьтоби кинув гранату до хат-ти Стефана Лисика, селянина в Сулимові, щоб його вбити. Заперечив теж, будьтоби мав зброю. Підсудні: Василь Мороз, Осип Іванчук, Іван Касараб, Микола Ціп, Михайло Равка, Володимир Маринюк, Михайло Лучка, Микола Боровик і Микола Мартин заперечили вину і заявили, що до ОУН взагалі не належали. В середині далі зізнаватимуть підсудні. На салі розправи майже сама родня підсудних.

Склад оборони такий: проф. д-р В. Старо-сольський, м-р Ю. Старосольський, м-р Л. Бо-бинський, м-р Ст. Шухевич, д-р С. Шевчук, ада. І. Яримович та см. оадн. Згуральський.

ПРОМИСЛОВИЙ ІНСТИТУТ ДЛЯ СХІД-НОЇ ГАЛИЧИНИ, СОЮЗ КНИГОВОДІВ У ПОЛЬЩІ, ВІДПЛА У ЛЬВОВІ відкривають

Курси книговодства

- 1) для знатоків книговодства (ревідентів, органі-заторів, управителів і ін.),
- 2) для самостійних книговодів,
- 3) для помічників книговодів (початкувчих).

Програма і методи навчання беруть під ува-гу потреби професії та desiderata мол держав-них, самоврядних і господарських.

Викладач починається 15. жовтня 1938 р. і бу-дуть відбуватися в саліх Промислового Інститу-ту у Львові, вул. Буларда 5, а раніш тижнями у ве-ліких годинах від 19-01 до 21.35. Інформації дає і списки приймає Секретаріат курсів. Львів, ул. Буларда 5, І. п., кімната 1. 09, телефон 110-41, шо-дня від 10 до 11 і від 19 до 20.

Освітність місць обмежена. Перше місце при-садується членам Союзу Книговодів. 2093 1-3

Спорт.

ФІНАЛИ СІТКІВНИХ ВНУТРІШНЬО-ЛЮБОВИХ ЗМАГАНЬ Л. К. С-у.

У неділю 2. ц. м. закінчили Л. К. С. свої доволі гарні й цікаві змагання. У розмовній грі мужчин Сасек — Романківський безпелетичну перевагу у першому сеті мав Сасек. Його всі заграва були обдумані, тиоті та доладні й він виграв перший сет легко 6:0. У другому сеті Романківський отривався з переваги. При сеті 5:1 для Сасека, Романківський почав грати враще, кожний моток добре обдуманий, тиоті та гарно викін-чений. Йому дається „загнати“ на 5-5 і провадити 6:5, одначе по закінті боротьби виграв другий сет Са-сек 8:6. Третій фінальний сет виграв теж Сасек 6:2.

Крім цього відбулася теж стріча у поспільній грі мужчин: Сасек-Романківський Ст. — Кульчицький-Ро-манківський Яр. По дуже цікавій грі виграла по стрі-чу пара Романківський Яр-Кульчицький.

Поча кооператив розграти мети Кульчицький — Романківський Ст. Гра була дуже цікава. Виграв по стрічу кращий технічно й тактично Кульчицький 6:2 6:2.

У висліді змагань уместево клубу за рік 1938-39 у грі пав любуба Струмівська, у грі мужчин Сасек. Завідавання змаганнями доволі велике, організа-ція справна.

МІЖГІМНАЗИЙНІ ЛЕГКОАТЛЕТІЧНІ ЗМАГАННЯ.

Мужолої суботи й неділі відбулися на грні Пого-жі міжгімнізальні змагання львівської середншшзальної мо-лоді. У цих змаганнях брала теж участь українська мо-лодь. Змагання відбувалися в такій леодорській ат-мосфері шовіністичного закурювання. Для ілюстрації наводимо кілька фактів: Відбувається нпр. саж удво-жиль жінок. Між ішими скажуть дві українки. Першій саж неважкий в обох, другий теж в одній, одній із них скоро затерли сід, бо зтох в публіки крикнув „опа-льоні“. Змагання протестує і 18 жінок повозають ска-кати ще раз. Другий факт: в бігу на 100 м жінок пер-ше місце одобула українка; при проголошенні вислду бігу з трибуни падути ослики „фу!“ і ослики. По сін-ченні змагань і проголошенні, що „гімназіом руски“ одобуло перше місце а дружинної пунтенті жінок, еантам і осликам „фу!“ не було ніяк. Приблизно та-ділося і при когам ішим добрим висліді „русские гімназіом“. А ці вислди були такі: 100 м жінок перше місце Наконетца, час 14.2, в передній рівно 14.0; отуваа кудеа друге місце Назар 7.79 м, третє Олександрівська саж у висотінь четверте місце зайняла Левашина сажом 1.15 м.; у 60 м жінок, не зважаючи на те, що обі на-ші змагання втратили у передній, у фіналі зайняли 2. і 3. місце вислдами Шухевич 8.7 і Наконетца 8.8; саж удвожиль: перше місце одобула Шухевич вислдом 4.47 м.; мет двоном жінок — перше місце Назар висл-дом 26.68 м., третє Томіа.

Всі вращі осяги наших змагань змала публіка (здебільша гімназіальна мо-лодь) осликами „фу!“ та сін-стом. Та не лиш на грні доводилося нашим змаг-ням терпіти преняження. На трибуні та в одягальні теж не було враще.

Якнебудь коментарі до цього сайі. Цікаво зм-ж відшавало на польську мо-лодь педагогів, які без саж-ліку на цих шовіністичних змаганнях були.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ.

У завідомості з окружних спортивних змагань Ор-діа помилки ми черпаємо помилку, що на змаганнях зма-галь промовляв ред. Р. Давидович, а не в діяльності промовляв ред. Н. Габонський.

Перевози: МЕБЛІВ, ТОВАРІВ,
МІЖМІСТОВІ ТРАНСПОРТИ СА-
МОХОДАМИ, магазинування, ін-
касо. Фахова обслуга, МЕБЛЕВІ
ВОЗИ. 2103 1-8

Спеціалізовано-перевозова кооператива

Г А Р М А

Львів, Потоцького 11 а. Тел.: 111-21.

Посмертні згадки.

Катерина Саюзарева, вдова по купцеві, довголітній передплатниця „Діла“, померла в Коломиї 29 вересня ц. р. у 78 році життя. Похорон відбувся 1 жовтня ц. р. В. І. П.

ПРОМИСЛОВИЙ ІНСТИТУТ ДЛЯ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ, СОЮЗ КНИГОВОДІВ У ПОЛЬЩІ, ВІДДІЛ У ЛЬВОВІ відкривають

Курси книговодства

- 1) для знатоків книговодства (реабілітація, організаторів, управителів і ін.);
- 2) для самостійних книговедів;
- 3) для помічників книговедів (початкувчих).

Програма і методи навчання беруть під увагу потреби професії та desiderata кол. дармавних, самоврядувань і господарств.

Виплати починаються 15 жовтня 1938 р. і будуть відбуватися в салі Промислового Інституту у Львові, вул. Бульвару 5, 3 рази на тиждень у вівторки, четверги та суботи до 21.35. Інформації дає і випиє приймає Секретаріат курсів Львів, вул. Бульвару 5, 1 п., кімната ч. 99, телефон 110-41, години від 10 до 11 і від 19 до 20.

Свідоцтва місць обсягають. Першою ступеню прислужує членам Союзу Книговедів. 2098 1-2

Спорт.

ФІНАЛИ СИТНІВКОВИХ ВНУТРІШНЬО-КЛУБОВИХ ЗМАГАНЬ Л. К. С.-у.

У неділю 2. жовтня Л. К. С. свої доволі гарні й цікаві змагання. У вівторок іри мужики Саски — Романківський безпартійний перемогу у першому сеті мав Саски. Його всі заграли були обдумані, чисті та докладні й він виграв перший сет легко 6:0. У другому сеті Романківський отримав перемогу. При сеті 5:1 для Саски, Романківський позав грати враз, кожний матч добре обдуманий, чистий та гарно виконаний. Йому вдалося „виграти“ на 5:5 і провадити 6:3, однак до закінчення боротьби виграв другий сет Саски 8:6. Третій фінальний сет виграв теж Саски 6:2.

Крім цього відбулася третя стріла у поєдинку іри мужики: Саски-Романківський Ст. — Кульчицький-Романківський Яр. По дуже цікавій грі виграла ця стріла пара Романківський Яр-Кульчицький.

Після концертних розіграшів мети Кульчицький — Романківський Ст. Іра була дуже цікава. Виграв цю стрілу кращий технічно й тактично Кульчицький 6:2 6:2.

У вівторок змагання міжтепері змагання на рік 1938-39 у грі панів змагання Остримського, у грі мужики Саски.

Зацікавлення змаганнями доволі велике, організація справля.

МІЖГІМНАЗІЙНІ ЛЕГКОАТЛЕТІЧНІ ЗМАГАННЯ.

Минулої суботи й неділі відбулися на грні Погоді міжгільні змагання діваччої середньогільної молоді. У цих змаганнях брала теж участь українська молодь. Змагання відбулися у такій неадекватній атмосфері шовіністичного заохочення. Для ілюстрації введемо кілька фактів: відбуваються шир. кож. удвоєння жінок. Між жінками зустріли дві українки. Перший кож. неадекватний в обид, другий теж в одній, одній із них скоро затерли слід, бо жодна із публіки краще „спалює“. Змагання протікали і в інших місцях змаганнях.

Другий факт: в бігу на 100 м. жінок перше місце одержала українка; при проголошенні результату бігу з трибуни залули оклики „фуй!“ і свист. По закінченні змагання і проголошенні, що „гімназію русів“ одержало перше місце в дружній публіці жінок, свистом і окликом „фуй!“ не було кім. Провідник та дізнався і при кожній іншій добрій виставі „русів“ гімназію“. А пі вистави були такі: 100 м. жінок перше місце Наконечна, час 14.2, в передбачі різно 14.0; отримав друге місце Назар 7.9 м., третє Овчарівська з часом 1.15 м.; у 60 м. жінок, не зважаючи на те, що обидві змагання виграли у передбачі, у фіналі зайняли 2 і 3 місце виставили Шухевич 8.7 і Наконечна 8.8; кож. удвоєння: перше місце одержала Шухевич з результатом 4.47 м.; мет. лисом жінок — перше місце Назар з результатом 26.68 м., третє Тоніа.

Всі вистави кож. вистави змаганнях змала публіка (здебільшого гімназія молодь) окликами „фуй!“ та свистом. Та не лиш на грні доводилося нашим змаганням терпіти приниження. На трибуні та в окладі теж не було враз.

Якнебудь коментарі до цього зайв. Цікаво лиш, як відповіли на польську молодь педагогів, які без сумніву на цих шовіністичних змаганнях були.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У звідомленні з ошування спортивних змаганнях Орліа полани ми через помилку, що не зазначено змаганнях промовляв ред. Р. Давидович, кола в дібності промовляв ред. Н. Гайдоничий.

кінців злад ухвалив ще деякі резолюції, а яких найважливіша звертається із закликом до учительських кругів усіх загальних шкіл, щоб вони ставилися прихильно до молодих, надійних талантів шкільних та не переважували їх непотрібними шкільними заняттями і йшли на руку їх мушкетерській освіті.

— В Молоді Громаді, в четвер 6. ц. м. в год. вечором інж. д-р Храпаній поділитися своїми враженнями теперішньої Німеччини. Вступили членів і впроваджених ними гостей.

— Ше дві кам'яниці збудувати на площі Бандурського у Львові. Перебудова площі Бандурського у Львові триває далі. Вже збудували т. зв. фантасмагоричну. Перед мурами викопують суху форсу. Крім цього відслонять випадову браму, що досі до половини закопана. Перед фосою буде дорога, що по збудованні двох дальших кам'яниць зійде до 25 м. ширини.

— Ревілікація в Крем'янецьчині. В Старій Олексії, крем'янецького повіту, відбувся акт ревілікації архієпископального костела. Принятий був ксьондз інфулат Скальський із Луцька, командант крем'янецького гарнізону й командант відтинку КОП-у.

— Припинили „Нову Жечпосполіту“. „Нову Жечпосполіту“ припинили, як кажуть, у зв'язку з виступами того часопису у справі конфлікту з Чехословаччиною.

— Перед великим комуністичним процесом у Станіславові. Дня 21. жовтня ц. р. починається у Станіславові великий процес проти м-ра Наконечного зі Львова і понад 20 товаришів за комуністичну діяльність. Розправа потребує 4 днів.

— Убивство в Магєрові. До мешканця 35-літнього Маєна Робеля, який мешкав у приросту Домачові к. Магєрова вдерлися х. півноч. в ніч незвідомі напасники, які вломивши вікно й наставивши кріси, домагалися від купця, щоб саме вернувся зі Львова, грошей. Робель відмовився дати напасникам 50 зол. Та бандити не задовольнилися тим та загрозили, що як він не дасть цілої готівки, то його застрілять. Робель дав 600 зол., усі гроші, які мав. Та й цього напасникам було ще мало й вони домагалися, щоб купець видав їм свій револьвер. Коли Робель дав бандитам револьвер, тоді один із бандитів приложив йому до уст дуло кріса й встріляв. Після того бандити втікли. Робель кинувся до Магєрова, однак купець по дорозі вмер.

— Також людина. 40-літній Д. Микуняк з Макухинець пов. Снятин бив коня, який його везу дити, аж його убив. Очевидно, що то був глумний громадянин обвинувачено за вбивство над завірюхою, крім того власника коня закладав відшкодування.

— Накази на себе руку 76-літній емеритоний машиніст в Брюхович Ян Шпазет. Причому самогубства була хронічна недуга.

— Присуд на негідного антикара. Апеляційний суд у Відні затвердив присуд окружного суду на антикара Абрама Зельвінського в Дісці, який відмовив безплатно ліку, щоб отримати потопельницю. До Зельвінського прибув якийсь Вісьневський брат дівчини, яку щоби добути з води і домагався потрібної суми до вшорощення. Вісьневський не мав при собі грошей, а кожна хвилина грозила потопельницею смертю. Негідний антикар відмовився без грошей. Вісьневський мусів піти за грошми, на той час його сестра вмерла. Апеляційний суд засудив антикара на 200 ал. гривини.

— Засудили поліція за побиття жінки. Станіславський окружний суд засудив на 6 місяців в'язниці з припиненням на 2 роки старшого вестерпівного Яна Маркошського з Чернівців, який закував у кайдани Марію Гавриловичу та бив її, намагаючись на ній вимусити грошей, вимови би вона врятувала йому годинник.

— Дівачка хроніка. Вчора пізнім вечором біля калески школи на яроті одного тупого предмету по голові. — На горішній дівчинку покинула якась жінка з сиротинського заведення при вул. Кадетській. За нею слухав поліція.

— Крава хроніка. В селі Заріччя к. Дедятина дві жінки вбили Василя Обідника.

кий від кількох років він безпощадно бореться з бандитами. — В селі Одаї Горигавські пов. Товмач повісився на дереві Микола Горбатий з розпуч, що а його вини згинула королева брата, яку пас на конюшині.

— Згоріло 170 будинків. В селі Любковичах сарненського повіту вибухла з пошкодженнями причин велика пожежа. Згоріло 170 мешкальних будинків, багато інвентаря та плодів. Пожежу зловкалізували щойно по 10 годинах. Більше, як 100 родин залишилося без даху над головою. Пошкодованим організують допомогую акцію.

— Кіна на англійських воєнних кораблях. Бритійська адміністрація замовила за 50.000 фунтів штерлінгів 150 апаратів до висвітлювання звукових фільмів, що їх змонтують на англійських воєнних кораблях. Кожний член залоги зможе шотинжати оглянути фільму за 2 пенси і не мусить виходити на сушу до кіна.

— Явище фатаморгани, що його бачать в гарячі посушні дні подорожні на пустині, бачили — на днях — мешканці малярської пушти Горталь підчас осінньої погоди. Фата-моргана це марево, підчас якого подорожні бачать різні предмети, сковані за овидом або за горою. шир. корабель, верблюда, пальми і т. д. Виступає дуже часто в пустинях від відбиття променів світла на границі горішних верств повітря різної густоти, спричиненої різницею температури.

— Музей „Бойківщина“ в Самборі мав від 1. липня до 30. вересня ц. р. 14 каталогових чисел приросту до 4.680 включно. В поодиноких відділах прибуло предметів: у відділі археології 4, етнографії 5, історичних пам'яток 3, відзнак 3, печаток 3, ікон 1, монет 1; в архіві й бібліотеці документів нов. 6, книжок 19, часописів 436. — Жертводавцями були: дир. Вачинський Вол., дир. Бобовський І., інж. Бородайко К., інсп. Гладилевич Т., проф. др. Зілинський І., о. Масляник І., дир. Менішський О., проф. д-р Панькевич І., інж. Перекаша М., проф. д-р Кияжинський А., дир. Скорік М., проф. Шумий К., п. Филіпчук М. Жертводавцями складала управа Музею шир. подяку. — Одночасно управа Музею складає шир. подяку також тим прихильникам Музею, що на вістку про наші заходи роздобути фонди на будову домівки поспішили зі своїми добровільними жертвами, не ждучи до часу, коли управа Музею дістане дозвіл на публічну збірку. Адреса Музею: „Бойківщина“, Самбір Тиха І. Конто в Українському Кооперативному Банку в Самборі ч. 109 (складанки П. К. О. 508.060). Музей відчинений щоденно від год. 10—12 та 15—17. Замісцеві прогулянки просимо оголошувати бодай один день наперед.

— Важко для Пань Дому. Неорішну впливу з приписами д-ра А. Етлера п. к. „Добра господарня пете сама“ можна дістати у всіх колоніальних крамницях і книгарнях. Ціна зменшена 30 центів. Книжечка неопізнана дає багато приписів на пачку й ін.

— Недуги переміни матерії. Дослідники на полі лікарської науки щодо переміни матерії задовольняються, що вивчають природної гірної води „Францішка Ясифа“ осягненим знамениті вислідки.

3 судової салі.

ВЕЛИКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС У ЛЬВОВІ.

У вівторок 4. ц. м., другого дня розправи, зізнавали вась час підсудні. Дотепер трибунал переслухав 19-ох підсудних. Десятьох підсудних, а саме: Іван Кукіль, Володимир Потерейко, Василь Сорока, Василь Ковалишин, Теодор Орловський, Володимир Неньчук, Михайло Дмоховський, Григорій Шульган, Володимир Смага і Василь Крась призналися, що деякі з них належали до ОУН лише до весни, інші лише до осені 1935. р. Підс. В. Ковалишин рішуче заперечив, будьтоби кинув гранату до хати Стефана Лисика, селянина в Сулимові, щоб його вбити. Заперечив теж, будьтоби мав зброю. Підсудні: Василь Мороз, Осип Іванчук, Іван Касараб, Микола Цип, Михайло Равка, Володимир Маринюк, Михайло Лущка, Микола Бороник і Микола Мартин заперечили вини і заявили, що до ОУН взагалі не належали. В середу далі зізнаватимуть підсудні. На салі розправ майже сама рідня підсудних.

Склад оборони такий: проф. д-р В. Старосольський, м-р Ю. Старосольський, м-р Л. Бобинський, д-р Ст. Шухевич, д-р С. Шевчук, адв. І. Яримович та ем. ояли. Згуральський.

ОГОЛОШЕННЯ

ТЕАТРИ.

Белінський Театр.
Середа 5. жовт. 8. веч. „Галуза (по м. Маршак)“.
Четвер, 6. жовт. 8. веч. „Галуза (по м. Маршак)“.
П'ятниця 7. жовт. 8. веч. „Галуза (по м. Маршак)“.

Український Театр ім. І. Могилы-Секі.
ЧОРНИЙ, сатиричний „Солов'ї“:
5. жовт. Прогноз в Черні.
6. жовт. Прогноз.
7. жовт. На нову програму.
В Чорткові цей театр до Тернопілля.

Український Народний Театр ім. М. С. Сидоренка.
СТРИЙ:
Сьогодні ввечері: 8. 10. Гейша.
9. 10. Гейша.

СИНЕВІДСЬКО-ВИЖНІ:
7. 10. Півня Висаду.
8. 10. Мавка.
9. 10. Гейша.
10. 10. Гейша.

СИНЕВІДСЬКО-ВИЖНІ:
10. 10. Півня Висаду.
11. 10. Гейша.
12. 10. Мавка.

КІНО.

АДРИЯ: „Дорога до слави“; „Півня Висаду“.

АПОЛОН: „Ласкай мене, як хочеш“.

АТЛАНТИК: „Робін Гуд“ в проєкті Філіппа.

БАЛТИК: „Григорій Віл“ із Володимиром Вілом.

БАНДА: „Благословенна земля“; „Місто грішників“.

ГРАЖДАНИ: „Діти врані“ та „Діти ввечері“; „Діти врані“ та „Діти ввечері“.

КАСНО: „Ласкай мене, як хочеш“.

КОМЕРСАНТ: „Даремно“; „Даремно“.

МАРШЕНКА: „Матішка“ (Мол. П. М.).

МЕТРО: „І сто, сто, сто“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МІРАЖ: „Дорога до слави“.

МУЧКА ВІДЖИВНА для дітей,
і виздоровців, теж для матерей
в часі вагітності і кормлення
CALCINFANT MADAUS
ориг. опак. кола 100 гр. ціна зол. 4,50.
всіх аптек і провізійних і аптеках
ПОСЛАНИТИ ДОКАЗІ
DR. MADAUS & CO. WARSZAWA 12.

Користайтеся

з набувало дешевої продамі
з архіву реконструкції даму і ласкаю.

Перфумерія С. ФЕДЕР

ТЕПЕР ЛЬВІВ
СИКСТУСЬКА 2.
50 кроків від правого порту Legionia.

З яблук соковитих, грушок
з гуснілого вина!
як властиво повстає
пишна легуміна

при допомозі ЖЕЛЯТИНИ
МАСЛО

d-ra SETKERA

Жертан зловонні в Альмістраті „Ді-
да“: 3 пачки йшли директору фін.
„Білобо“ Евстахія Насірного зловонні
робітники фабрики зод. 2332 для майже-
нішніх і зод. 2333 на кружні 14. Борис
Гринченка Рід. Шк. у Львові.

КУПО — ПРОДАЖ

ПАРЦЕЛІ будівельні, кофортні, бли-
зко середмістя, різної величини, по-
вільні ціни продажі: Уліч Лисівська 14,
мешкання шість. 297/14

ВЛАСНИКИ РЕАЛЬНОСТЕЙ! Кому не
смігні, тошнотні кухні, ванні, майже
дворовні, ванні, ванні, ванні,
Legionia 37. 298/14

МЕШКАННЯ

ПРИЙМУ на студентів, Півня
удержання. Ціна простора. Львів 3-4,
п. м. 4. 297/14

КІМНАТА з удержанням для урядових
(чуж.) або студентів, центр міста до ма-
найш. Адміністрація „Діла“ під „Ділом“
298/14

4 КІМНАТИ, КУХНЯ, 3 КОМФОРТНИХ
2. поверсі до найш. від 1. пачки
Львів, Миківська 7, коло пачки 14. 300/14

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПРИСТУПАЮЧИ до випуску „Діла“
Лисівська „Уточнення“ театр ім. Сидоренка
сьогодні прийме до твор. колекції, творчі
зальці і басей. „Діла“ зі сценаріями і про-
грам. життя та освітою зальці до Театру
Театру, Стрий. 297/14

РІЖНІ

ПРОПУКЛИВНІ БАНДАЖІ (світл. м.
рези, латекс), проти устаткування майже
гарантією якоїсь вітальності УКР. ОРГАНІ-
ЗАЦІОННЕ ЗАВЕДЕННЯ (НАНА СТРАНА)
Львів, вул. Вірменська 4. 15. 297/14

ОГОЛОШЕННЯ

фортепіяни, піаніно

першорядних марок
з гарантією
Догодні кредитні умови
Новацький
Львів, Пасадська 12
Тел. 23-41

ЗАЛІЗНІ ТОВАРИ
з першорядних фабрик торгують цією
низькою ціною
І. ТИГЕР Львів, вул. 14
Гуртківська заліз. Пасадська 12

цорт, 15.15 Форт, творя Ліста, 19.30, 20.00,
21.00, 22.00 Опера, ВИДЕНЬ 10.30 Рок.
музика, 13.15 Популярна музика, 14.15
Легка музика, 15.05 Для дітей, 16.00 Орх.,
сопран, у парорі оповідання, 18.30, 19.00
Душа орх., 20.45, 21.00 Солов'ї, ДРОВІТНИЧ
22.25 „Порі року“ орк. Гайда, КОШІН
III 18.15 Для Закарпаття, КОПЕНГАГЕН
20.10, 21.00 Симф. концерт, МІЛАН 17.00
Рештації, 17.50 Давня музика на флет
і гітару, 17.50 Для дітей, 19.30, 0.30 Рок.
музика, 21.00 Комедія, 21.40, 22.00 Віол.,
ПРАГА 15.15 Орх. концерт, 17.40 Форт.
регітали, творя Новака, 18.30 Сальон.
музика, 22.00 Амор. симф. оркестра, РА-
ДІО ПАРІ 19.00 Театр Уліч, 21.15 Форт.,
21.30, 22.00, 23.00 Симф. концерт, ГІМ
17.15, 17.40 орк. концерт, 18.35 Рок. анд.,
20.30 Рок. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Де
Маскере“ оп. Масанія.

П'ятниця, 7. жовтня 1938.

БЕРЛІН 14.15, 15.00, 17.45, 18.00, 19.00
Рок. музика, 20.10 Тв. музика, 21.00
Творя Чайковського, ВІЛГОРОД 18.30
Сириня, 21.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ
12.05 Циг. музика, 18.00 Форт., 19.00 „Се-
ренада“, концерт орх. і сол., 21.55, 22.00
Концерт військ. орх., ВИДЕНЬ 10.00 Кон-
церт із Грату, гітар. фрагмент, 18.00
Молоді трагі і опери, 18.30, 19.00 Веселі
фрагм. з комедій Нестора з муз. ін.,
20.10, 21.00 3 кімнатний опер. ГАМБУРГ
19.00 „Марта“ оп. Фальтова, КОШІН
18.00 Гутірка, Пісні, МІЛАН 17.15 Віол.,
19.30, 20.30 Рок. музика, 21.00, 22.00
„Ласка флетист“ оп. Гайда, ПРАГА 18.30
Орх. концерт, 20.40, 21.00 „Ванда“ оп.
Двожака, РАДІО ПАРІ 19.00 Веселі
концерт, 21.15 Форт., 21.30, 22.00, 23.00
Театр Уліч: „Калтедор“ трагедія Марс.
Маджар, РІГА 18.30, 19.00, 20.00, 21.00
(після комунікату): „Кавалерія Русска-
ка“ оп. Масанія, „Ласка“ оп. Лос-
кава, РІМ 17.15 Тв. музика, 19.30,
20.30 Рок. музика, 21.00, 22.00 Симф.
концерт, СТОКГОЛЬМ 19.45, 20.00 „Ро-
мари“ оп. Фрімла, ШТРАСБУРГ 22.00,
23.00 „Драгун“ в Вілліс ком. опера Ме-
длерта.

БІРЖА.

Львів, 4. жовтня 1938.

ГРОШІ.

Купно-продажі: Бельгі б. 92 41—
89 95. Долари амер. 5.30 10—5 29 10. До-
лари ланк. 5.25 10—5 25 10. Фальорія
гоз. 29 24—28 10. Франки фр. 13 39—
13 74. Франки шв. 12 70—12 55. Фунти
анг. 2 5—2 15. Гуденг. ланк. 10 25—
9 75. Корони чех. Корони лун.
115 55—115 20. Корони норв. 125 35—12 45
Корони шв. 132 00—12 25. Ліри італ.
19 4—18 40. Марки фінан. 11 09—11 09
Марки нід. срібні 10 00—7 70. Тел.
Ланк. 14 80—21 30.

Папери.

1 і пів пром. куп. 67 00—62 25. 2 і пів
1 і пів 81 00 сер. 93 00 2 і пів 84 00. серія
94 00, 5 коп. 68 50 4 пр. д. 12 0
4 коп. 63 50—65 50

Львів.

Банк Польський 125 00 Цукор 38 00
Вугіль 25 50—31 00, Лізюль 81 30—88 00
Островці 64 00, Старокочі 41 75.

Тендіція сільна.

ЦНИ „МАСЛОСОЮЗ“

Львів, для 4. жовтня 1938.
1 кг. масла асер. бл. 100. 2 1/2 1/2 1/2.
1 кг. масла б. 100. 1 1/2 1/2 1/2.
1 кг. масла 1 1/2 1/2 1/2.
1 кг. масла 1 1/2 1/2 1/2.

Співістка.

Замість м'яса на м'ясо Мамі зам.
Товариство — Польські Соці. Фінанси
оскільки 10 зод. на Ресу Шанзу. —
Учнівці Н. кл. СС. Василіан.

П'ятниця, 7. жовтня 1938.

6.35 Музика з п. 7.00 Радіо-де-
м. 7.15 Музика з п. 7.45 Руха-
ка, 8.00 Азійка для пісн. 8.10 Голдін
сподити: Бібліотека в організації сі-
ських жінок, Париз, Виски, Музика з
п. 11.00 Для пісн.: „Зеленова“, 11.30
Сальоні композиції, п. 12.00 Пору-
ка анд., 14.00 Інформаційна газета в у-
країнській мові, 14.10 Українська музика
з п. 14.15 (у програмі: Людвиг, у ан-
хору „Сурма“, Крушельницькі, Санстун),
14.30 Чорний Матвій“ фрагм. із повісті
В. Ломовського, 14.45 Голдін вісн.,
14.50 Бірка, 14.55 Програма на завтра,
15.00 Муз. нагоди для молоді, 15.20 Спо-
ртовий парадокс, 15.30 Музика у анд. орх.
мажорант, 16.00 Голдін вісн.,
16.15 Гутірка з хором, 16.30 Сальоні ре-
систи Забейка-Орх. у супр. форт.,
16.50 Вісн. студії організації промисл.,
17.05 Організаційна ресисти, 17.45 Вісн.
вісн. з міста та провінції, 17.50 Камер-
альний концерт: форт., серена, аль-
тіна, Петро Пшеника віолончель,
18.30 Театр Уліч: „Не буй мене“, 19.00
Рок. концерт: сальон, орх., флет, гітар.,
форт., 20.40 Веч. диник, спортові вісн.,
21.00 Хор, 21.15 Симфонічний концерт у
анд. орх., форт., 22.55 Інформаційна азій-
ка, 23.05 Інформаційна азійка, 23.15—23.35
Істор. трансмісія Ліста і Крайслера з
п. (ц. 14.15 Варшави II).

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 5. жовтня 1938.

БЕРЛІН 16.45 Тріо 4-х д. Брама, 18.00
Форт. творя Бетовена, 18.15, 19.00, Рок.
музика, ВІЛГОРОД 20.00 Гумор, 21.00
Нар. пісні, 22.30 Соло на флеті, БРК-
СЕЛІЯ ФР. 22.00 Шубертів творя, БУ-
ДІПЕШТ 12.05, 19.00 Орх., 17.30, 18.00 Циг.
музика, 21.30 Форт. ресисти Ерма Дог-
ка, 22.00 Симф. концерт, ВИДЕНЬ 12.00
Рок. концерт, 16.00 „Кафе фермер“
рок. концерт, орх., 18.30 Освітні вісн.,
сопран, 22.30 „Музика з Вілди“, КОШІН
18.00 Для Закарпаття, МІЛАН 17.15 Во-
кальний концерт, 19.30 Рок. муз., 21.00,
22.00, 23.00 „Літальний дж. дж.“ оп.
Піно Даваті, ПРАГА 18.15 Часяка оп.
музика, 18.30 Орх. концерт, 19.25 Концерт
хору, 22.30 Анд. тв. музика, РАДІО
ПАРІ 19.00 Форт., 21.30 Камер. музика,
22.00, 23.00 Камер. РІМ 17.15 Орх. муз.,
20.30 Рок. музика, 21.00, 22.00 „Копі-
ти“ оп. Монтегарі, СТОКГОЛЬМ 20.00 Симф.
концерт, 21.30 Концерт хору.

Четвер, 6. жовтня 1938.

БЕРЛІН 17.00 Шубертів концерт,
17.45, 18.00, 19.30 Веселі мелодії, 19.45 Ве-
чірній гомі, 20.30, 21.00 „Альпіра“ оп.
Верді, ВІЛГОРОД 18.00 Циг. музика,
21.30 Богарський пісн., 22.15 Веселі
концерт, БРАТИСЛАВА 19.40, 20.00, 21.00
„Мертвий дж.“ оп. Явочка, БУДАПЕШТ
12.05, 18.25 Циг. музика, 18.30 Орх. кон-

За редакцію відоміє Олександр Костик.

Видав. Видавнич. Спілка „Ліва“

З друкарні Вид. Спілки „Ліва“, Львів, вул. 14